

Laivaston sanomat 3

15.12.2016

**Valmius syntyy
koulutuksella ja harjoittelulla**

Laivaston sanomat 3 on Rannikkolaivaston sidosryhmälehti, joka julkaistaan kerran vuodessa.

Julkaisija: Rannikkolaivasto

Päätoimittaja: Janne Muurinen

Toimitus: Nina Soini

Taitto: AB Forsberg Rahkola OY, Pietarsaari

Painopaikka: AB Forsberg Rahkola OY, Pietarsaari

Painosmäärä: 2000 kpl

ISSN: 2343-5186

Toimituksen yhteystiedot: Rannikkolaivasto, Kanslia, PL 5, 20241 Turku, rannikkolaivasto@mil.fi

Kannen kuva: Puolustusvoimat, tämän aukeaman kuva: Puolustusvoimat, Niko Muukka

SISÄLTÖ

Komentajan kynästä	4
Päätoimittajalta	6
Koulutus:	8
Osaaminen - tärkein pääomasi	
Palkatun henkilöstön koulutus	
Sotilaiden kurssit	
Siviilien kurssit	
Valmiudet työelämään koulutuspurjehdukselta	
Liikuntakasvatus tukee valmiutta	
Varusmieskoulutus	
E-kausi	
Laivaston aliupseerikurssi	
Laivakokkikurssilta eväät palvelukseen	
Sotilaskuljettajakoulutus	
Harjoitukset:	26
Rannikkolaivaston harjoittelu murroksen kynnyksellä	
Laivueharjoitukset kehittävät taistelutoimintaa	
Merivoimien tulenkäyttöharjoitus	
Ammunnat - tykistön juhlapäivä	
Harjoituksilla öljyntorjunnan osaajaksi	
Meripuolustusharjoitus	
Kansainvälinen toiminta	38
Suomalais-ruotsalaiset harjoitukset	
Kohti NRF-valmiutta	
Virka-apu	42
Raivausoperaatio Kōkarissa	
Rannikkolaivaston esikunta	46
Esikunta tuottaa tilannekuvan	
4. Miinantorjuntalaivue	46
Miinantorjunnan erikoisosaaja	
Ei pelkästään kansimies	
Raivaajaosasto Sääksi	
6. Pintatorjuntalaivue	52
Valmius edellä	
Taisteluvälinealan varusmiehenä ohjusveneellä	
Miinalautta Pansio valmistui peruskorjauksesta	
7. Pintatorjuntalaivue	58
Pintatorjunnan suorituskykyä pintaa syvemmin	
Alijohtajana ohjusveneellä	
Merivoimat tutuksi alusesittelyissä	
8. Huoltolaivue	64
Huolto merellisen valmiuden tukena	
Veneenkuljettajan arki	
Maakuntajoukko Suojauskomppania	
Vuoden 2016 tapahtumat kuvina	70

Rannikkolaivasto - valmiutta 24/7/365

Rannikkolaivaston toimintavuosi 2016 on ollut työntäyteinen. Puolustusvoimauudistuksessa luotu uusi organisaatio on vakiintunut. Merelliset tehtävämme ovat selkeät: Suomen puolustaminen, tuki muille viranomaisille ja osallistuminen kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan. Toimintatavat ovat kehittyneet, samoin yhteistyö eri tahojen kanssa.

Kommodori Erkki Mikkola Italiassa tilaisuudessa, jossa kolmas miinantorjunta-alus MHC Vahterpää luovutettiin merivoimille 2.11.2016.

Toimintaympäristömme on muuttunut ja tilanne Itämeren alueella on kiristynyt. Sotilaallisten kriisien ennaltaehkäisy edellyttää toimivaa ja osaavaa sodan ajan organisaatiota, jolla on riittävä valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseksi, meriliikenteen suojaamiseksi ja mereltä tulevien hyökkäysten torjumiseksi. Valmistautuminen poikkeusolojen toimiin on Rannikkolaivaston toiminnan ydintä.

Valmiutta ja osaamista on kehitetty tulenkäytössä ja sen edellyttämissä tukitoimissa. Keskeisinä rakennuspalikoina ovat olleet alkuvuoden ilmapuolustusharjoitus Lohtajalla ja kahdenvälinen SWEFINEX16 -harjoitus Ruotsissa sekä syyskauden tulenkäyttöharjoitus ja meripuolustusharjoitus. Näiden lisäksi toteutettiin menestyksekkäästi meri- ja ilmatorjuntaohjusammunnat. Miinalaiva Uusimaalla toimeenpantiin Naton valmiusjoukkoarviointi. Kokonaisuutena harjoitukset sujuivat hyvin ja kehittivät sekä osaamistamme että valmiuttamme.

Ammattitaitoinen palkattu henkilöstö muodostaa laivaston rungon, mutta myös asevelvollisten osuus laivaston toiminnassa on tärkeää. Varusmiespalvelus, kertausharjoitukset ja vapaaehtoiset harjoitukset ovat keskeinen osa laivaston sodan ajan valmiuden rakentamista.

Laivaston materiaallinen valmius on parantunut merkittävästi. Rauma-luokan elinjaksopäivityksen käyttöönotot ovat edenneet hyvin. Meritorjuntaohjusammunnan myötä alusten taistelujärjestelmät on testattu kaikilta osin. Katanpää-luokan kolmas miinantorjunta-alus Vahterpää otettiin vastaan Italiassa. Miinalautta Pansio otettiin vastaan alusluokan ensimmäisenä peruskorjattuna laivana.

Vuosi 2017 näyttää valmiuden ylläpidon ja kehittämisen sekä harjoitustoiminnan osalta samankaltaiselta kuin edeltävä vuosi. Kansainvälistä toimintaa tiivistetään erityisesti ruotsalais-suomalaisen merellisen taisy-

teluryhmän (Swedish-Finnish Naval Task Group, SFNTG) kehityksessä. Kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin valmistaudutaan osallistumaan valmiusvuorossa olevalla miinalaivalla. Toiminnan suunnitelmallisuutta pyritään parantamaan ja harjoitusten valmisteluun ja analysointiin panostetaan. Materiaalin kehittämisessä osallistutaan LV2020 -hankkeen suunnitteluun ja arviointiin, Hamina-luokan peruskorjauksen käynnistykseen sekä otetaan vastaan päivitetty miinalautat Porkkala ja Pyhäranta. Katanpää-luokalla saatetaan vastaanotot loppuun ja keskitytään operatiivisen valmiuden kehittämiseen. Lisäksi merikasarmen peruskorjaus Pansion tukikohdassa aloitetaan. Tulossa on mielenkiintoinen ja haastava vuosi.

Erkki Mikkola
Laivaston komentaja

Taitoa, kykyä, halua

*Komentaja Janne Muurinen Pansion tukikohdan Meriupseerikerhon portilla.
Kerhorakennus on oleellinen osa Rannikkolaivaston koulutus-, opetus-, kokous- ja neuvottelutiloja.*

Arvoisa lukija, kädessäsi on Laivaston sanomat, jonka teemana on ”koulutuksella ja harjoittelulla valmiutta”.

Koulutus ja harjoittelu on helppo ymmärtää, mutta mitä on valmius? Usein puhumme valmiusjoukoista, valmiusvaatimuksista, valmiuden säätelystä, valmiuden kohottamisesta ja niin edelleen.

Sana valmius ilmaisee mahdollisuutta tai johonkin valmiina, kykenevänä tai halukkaana olemista. Siis sitä, että on valmis. Valmius kuvaa henkilön tai joukon ominaisuutta. Valmius merkitsee myös ”osaavuutta” tai taitoa. Usein sanan valmius voisi korvata sanalla kyky. Miltä kuulostasi valmiusvaatimusten sijaan esimerkiksi kykyvaatimukset? Tai korkean taidon joukot?

Puolustusvoimissa valmius tarkoittaa usein sitä, että olemme jonkin tietyn tilanteen varalta kunnossa ja toimintaan varustautuneena. Käytännössä yksikertaisesti sanottuna

ylläpidämme valmiudeltaan riittäviä sodan ajan joukkoja. Arvioimme myös jatkuvasti Suomen lähialueella olevien asevoimien valmiutta oman puolustussuunnittelun perustaksi. On tärkeää, että meillä on olemassa valmius, joka mahdollistaa maan puolustamisen ennalta arvioimattomissakin ja nopeasti kehittyvissä tilanteissa. Sotilaallinen suorituskyky ja valmiutemme on luotava rauhan aikana. Se tehdään nimenomaan koulutuksella ja harjoittelulla.

Koulutus ja harjoittelu ovat tärkeitä omien taitojemme ja kykyjemme kehittämisessä. Oma osaaminen luo uskoa omaan tekemiseen. Kun uskoo omaan ammattitaitoonsa, on myös halukas tehtäviensä suorittamiseen. Koulutuksella ja harjoittelulla on suuri merkitys valmiuden ylläpitämiseen. Ilman harjoittelua ei voi sanoa olevansa valmis.

Laivaston sanomat pitää sisällään tietoa Rannikkolaivaston varusmiesten, reserviläisten ja palkatun henkilöstön koulutuksesta. Rannikkolaivaston harjoituksista niin kotivesillä

kuin kansainvälisissä harjoituksissa kertovat muun muassa laivueet omasta näkökulmastaan. Lisäksi Laivaston sanomissa on kunkin laivueen katsaus kuluvaan ja tulevaan vuoteen.

Arvoisa Laivaston sanomien lukija, lehtemme teema on siis toisin sanoen ” koulutuksella ja harjoittelulla taitoa, kykyä ja halua”!

***Komentaja Janne Muurinen
Rannikkolaivaston
esikuntapäällikkö***

Osaaminen, tärkein pääomasi

Pelastautuminen on yksi tärkeistä taidoista laivapalveluksessa.

Puolustusvoimat markkinoi itseään maan suurimpana kuntokouluna. Ajatusta kannattaa ehkä laajentaa siten, että puolustusvoimat on maan suurin kouluttaja. Kouluttamisesta ensimmäisenä mieleen tulee asevelvollisten koulutus, mutta koulutamme lisäksi merkittävässä määrin omaa palkattua henkilökuntaa.

Käytännössä suurin osa palkatusta henkilöstöstämme on itse peruskoulutettua, esimerkiksi sotatieteen kandidaatit ja maisterit Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä aliupseerit puolustushaarojen kouluissa. Siviileillä ja erikoisupseereilla asia on toki toinen. Jatko-, täydennys- ja työpaikkakoulutusta annetaan säännöllisesti ja hyvin suuria määriä. Ei ole kovinkaan hankala löytää sotilasta, joka palvelusuransa aikana on viettänyt jopa 7 vuotta erilaisessa koulutuksessa.

Työntekijän osaamiseen panostaminen on siis työnantajalle merkittävä investointi. Myös työntekijän tulee kantaa huolta omasta osaamis pääomastaan. Jokaiseen tehtävään

liittyy osaamisvaatimus, ja jos ei oma osaaminen ja tehtävän osaamisvaatimus kohtaa, tunnustetaan osaamisvajetta joka edelleen jalostuu koulutustarpeeksi. Tähän vajeeseen voidaan vastata eri keinoin, esimerkiksi itseopiskelulla tai hakeutumalla koulutukseen vaikka kehityskeskusteluiden yhteydessä käsitellyn kehityssuunnitelman kautta.

Työssä hankittu osaaminen menee harvoin hukkaan seuraavaan tehtävään siirryttäessä. On tutkitusti helpompi oppia uuden tehtävän vaatimia asioita, jos taustalla on jo vahvaa osaamista aiemmassa tehtävässä. On mahdollista soveltaa ja yhdistellä aiemmin opittua tietoa, rakentaa näiden pohjalta (itselle) kokonaan uutta tietoa ja jopa pysyä luovaan ongelmanratkaisuun. Näin ollen myös esimiesten ei pitäisi kavahtaa horisontaalisia siirtoja, näin voidaan ongelmiin voi saada uudella näkökulmalla huomattavan innovatiivisia ratkaisuja sekä toimintamallien vertailujen kautta kehitystä aikaiseksi.

Toimintakyky koostuu nykymääritelmän mukaan fyysisestä, psyykkisestä, eettisestä ja sosiaalisesta toimintakyvystä. Työssä jaksamiseen olennaisena osana liittyvät työssä tarvittavat riittävät tiedot ja taidot,

jolloin työntekijä voi paremmin keskittyä työssään olennaiseen eikä turhaa energiaa mene uuden tiedon hankkimiseen vaikeissa olosuhteissa ja kiireessä. Osana hyvän työkyvyn ylläpitoa kannattaa panostaa myös osaamiseen, toki hyvä fyysinen kunto ja hyvä sosiaalinen verkosto luovat lujan perustan mille osaamista rakentaa.

Ja kuten kaiken pääoman hoidossa, toiset hoitavat pääomaansa aktiivisemmin ja toiset jättävät pääomansa salkunhoitajan huoleksi. Passiivisuus ei tässä kuitenkaan kannata, voi nimittäin olla ettei tulevaisuuden laivasto toimikaan kaikilta osin totutulla tavalla. On syytä pitää oma osaaminen ajan tasalla, se on paras sijoitus tulevaisuuteen.

***Komentajakapteeni
Heikki Vierelä
Koulutusalan päällikkö***

Palkatun henkilöstön osaamisen kehittäminen

Palkatun henkilöstön osaaminen varmistetaan Rannikkolaivastossa urasuunnittelun ja osaamisen kehittämisen yhdistämällä. Peruskoulutuksen lisäksi erityisesti sotilashenkilöstö käy runsaasti erilaisia täydennyskoulutuskursseja.

Suurin osa koulutustarjonnasta on organisaation sisäistä. Maanpuolustuskorkeakoulu, puolustushaarakoulu (Merisotakoulu, Maasotakoulu ja Ilmasotakoulu) sekä aselajikoulu (kuten Logistiikkakoulu ja Tieduste-

lukoulu) tarjoavat perustutkinto-, täydennys- ja jatkokoulutusta. Lisäksi on tarjolla toimiala- ja puolustushaarakohtaista koulutusta sekä kansainvälisiä kursseja.

Myös joukko-osastot kouluttavat itse omaa henkilöstöään. Keskeisimpiä Rannikkolaivaston omia koulutuksia ovat kaikkia henkilöstöryhmiä koskettavat alusluokkakohtaiset tyypikurssit, joiden kehittämällä ja toimeenpanolla vastataan nyt ja tulevaisuudessa laajenevaan alusympäristössä vaadittavaan osaamistarpeeseen tarkoituksenmukaisella tavalla.

Työssä oppimisella iso rooli

Muita laivastossa järjestettäviä koulutuksia ovat esimerkiksi työturvallisuus-, sähkötyö- ja tulityökurssit, savusukelluskurssit, voimankäytön koulutus, esimies- ja vuorovaikutusvalmennus sekä tietojärjestelmäopetus. Puolustusvoimien yhteisten ja oman joukko-osaston sisäisten koulutusten lisäksi koulutuksia tilataan tarpeen mukaan myös ulkopuolisilta koulutuksen tarjoajilta; niistä esimerkkeinä vaikkapa erilaiset alusten järjestelmäkurssit tai osa palo-, pelastus- ja lääkintäalan kursseista. Koska olemme merivoimien ainoa laivastovalmiusyhtymä, työssä oppimisen ja työpaikkakoulutuksen rooli on iso ja tulee jatkossa vielä kasvamaan eri alojen kärkeäsaajien löytyessä alusyksiköiden henkilökunnasta itsestään.

Jokainen palveluksessa oleva henkilö on yhdessä esimiehensä kanssa vastuussa vuosittaisesta osaamisen kehittämisen suunnittelusta ja koulutustarpeen arvioinnista. Osaamisen kehittämissuunnitelmilla tarkoitetaan työnantajan tarpeeseen perustuvaa kokonaisvaltaista henkilön osaamisen kehittämisen suunnittelua, jonka yhtenä osana on täydennyskoulutukseen hakeutuminen. Osaamisen kehittämiseen kuuluu myös perehdyttäminen ja ohjattu työssä oppiminen.

Hanna Suomela
Koulutusala

Meriupseerien koulutuksessa teoriaa ja käytäntöä

Rannikkolaivastoon tulevat meriupseerit, sotatieteiden kandidaatit ja maisterit, koulutetaan Maanpuolustuskorkeakoululla ja Merisotakoululla.

Korkeakouluopinnoissa akateeminen teoria yhdistyy tiiviisti käytännön koulutukseen, ja esimerkiksi kadettien koulutukseen sisältyy Rannikkolaivastossa suoritettava laivueharjoittelujakso. Merisotakoulun laivasto-opintosuunnalla painopiste on merenkulussa (sisältäen ajoharjoittelua), taistelutekniikassa ja johtamisjärjestelmissä. Erillinen johtamisjärjestelmäopintosuunta järjestetään joka toinen vuosi, ja siinä opiskelijat viedään järjestelmien käyttäjätasoa syvemmälle.

Maisteriopiskelijat taas osallistuvat muun muassa sotaharjoitukseen osana opintoja, ja ovat tällöin mukana myös Rannikkolaivaston harjoituksissa. Sotatieteiden kandidaattiopinnot kestävät kolme vuotta (180 opintopistettä), jonka jälkeen kandidit tulevat neljä vuotta kestäväälle työelämäjaksolle merivoimien joukko-osastoihin. Työelämäjakson jälkeen opinnot jatkuvat kaksi vuotta kestäväällä maisterikursilla (120 opintopistettä). Rannikkolaivastoon tulevien kandidaattien ja maisterien palveluspaikka voi olla joko Kirkkonummen Upinniemessä tai Turun Pansiossa.

Tutkintoon johtavan peruskoulutuksen jälkeen upseerien osaamisen kehittäminen jatkuu perehtymällä,

työssä oppimalla ja erilaisin täydennys- ja jatkokoulutuksin. Jatkokoulutuksia ovat Esiupseerikurssi ja Yleisesikuntaupseerin tutkinto sekä Tekniikan lisäopinnot. Alusyksiköissä työskentelyyn edellytettäviä oikeuksia ja pätevyyskriteerejä on tavoitteena kouluttaa ja myöntää jatkossa entistä enemmän Rannikkolaivaston omin toimenpitein työpaikkakoulutuksena muun muassa erilaisin tyypikurssein.

Hanna Suomela
Koulutusala

Merisotilaan koulutuksesta iso osa tapahtuu käytännön työskentelynä aluksilla. Ohjusvene Porvoo irroittamassa kotisatamastaan Pansiossa.

Ali- ja opistoupseerien osaaminen kehittyy myös työssä

Opistoupseerien koulutusjärjestelmän lakkauttaminen 2000-luvun alussa aiheutti puolustusvoimissa vajausta uusien käytännön tiedot ja taidot omaavien ammattilaisten rekrytoinnissa ja kouluttamisessa. Tähän vajeeseen vastattiin perustamalla aliupseerien henkilöstöryhmä.

Aliupseeriksi rekrytoitavan tulee olla lähtökohtaisesti varusmiespalveluksen ja aliupseerikurssin käynyt, toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai lukion suorittanut henkilö, joka lisäkoulutetaan kolmiportaisella aliupseerien täydennyskoulutusjärjestelmällä puolustusvoimien sisäisesti. Rannikkolaivastoon rekrytoitava aliupseeri on myös usein jo valmiiksi oman erikoisalansa osaaja niiltä osin kuin siviilikoulutus alan osaajia tuottaa (esimerkiksi konealan, merenkulkualan, ravitsemis- ja talousalan tai turvallisuusalan ammatillisen tutkinnon suorittaneet). Tavoitteena on kuitenkin saada aliupseerit täydennyskoulutukseen jo ensimmäisen palvelusvuotensa aikana. Yleinen sotilaskoulutus ja muun muassa erilaisia lisensoijia ja pätevyysvaativia merivoimallinen erityisosaaminen hankitaan palvelusaikana.

Aliupseerien täydennyskoulutusjärjestelmä on kolmiportainen sisältäen perustason opinnot (n. 1 v palvelukseen astumisesta), yleistason opinnot (n. 10 v. palvelukseen astumisesta) ja mestaritason opinnot (n. 20 v palvelukseen astumisesta). Perustason opintoihin kuuluu kaikille puolustusvoimien aliupseereille yhteinen kuuden viikon opintojakso, jonka jälkeen Rannikkolaivaston aliupseerit käyvät merivoimaopinnot Merisotakoululla ja aselajiopinnot Merisotakoulussa tai muussa aselajikoulussa. Myös yleistason ja mestaritason opintoihin kuuluu puolustushaaraopintoja ja aselajiopintoja. Aselajiopintoja suoritetaan esimerkiksi merenkulkualalla, johtamisjärjestelmälalalla, konealalla, asealalla, elektronisen sodankäynnin alalla, sotilaspoliisialalla, talousalalla tai logistiikka-alalla. Mestariopintoja eivät suorita kaikki aliupseerit, vaan tehtävien vaativuudesta riippuen vain osa heistä.

Kurssimuotoisen koulutautumisen lisäksi perehdyttämisellä ja työssä oppimisella on ja tulee olemaan erittäin

keskeinen rooli ali- ja opistoupseerien osaamisen kehittämisen kokonaisuudessa. Niin sanottu oppipoika-kisälli-mestari -malli (mallista oppiminen, itse tekeminen ja vuorovaikutus) on keskeinen ja korvaamaton tapa oppia ja opettaa. Kutsutaan sitä sitten ohjatuksi työssä oppimiseksi tai perehdytykseksi, olise sitten suunniteltua ja dokumentoitua – tai ihan vaan työtä jossa työtekijänsä opettaa.

Hanna Suomela
Koulutusala

Merivoimien perinnetestarin kolikkoja jaetaan ansioituneille aliupseereille.

Erikoisupseerien ja siviilien täydennyskoulutus

Koulutuksen näkökulmasta kolmannen henkilöstökokonaisuuden muodostavat erikoisupseerit ja siviilit.

Erikoisupseerit ovat sotilasvirassa, mutta peruskoulutus on siviilissä suoritettu korkeakoulututkinto, Rannikkolaivastossa usein esimerkiksi insinööri. Siviilitehtävissä toimivan henkilöstön peruskoulutuksen tutkintotaustat taas vaihte-

levat laidasta laitaan tehtävässä vaadittavan osaamisen mukaan. Myös siviileille ja erikoisupseereille on tarjolla monipuolisesti täydennyskoulutusta ja osaamisen kehittämismahdollisuuksia, tehtävästä ja omasta aktiivisuudesta riipuen.

Rannikkolaivaston omat koulutus-tilaisuudet ovat usein kaikille avoimia, ja esimerkiksi tietojärjestelmien sovellusvastuuhenkilöt kouluttavat oman joukko-osaston henkilöstöä.

Maanpuolustuskorkeakoulu taas järjestää kaikille työntekijöille avoimen Perustietoa puolustusvoimista -kurssin, sekä korkeakoulutetuille siviileille ja erikoisupseereille suunnatut Maanpuolustuksen opintokokonaisuudet 1 ja 2. Puolustusvoimien verkko-oppimisympäristössä PV Moodlessa on myös kaikille avoimia peruskursseja ja opetuspaketteja.

Hanna Suomela
Koulutusala

Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutusvalmentajia koulutettiin Tuusulassa marraskuussa 2016

Valmiudet työelämään koulutuspurjehdukselta

Ilmatorjunnan harjoittelua.

Koulutuspurjehdus on joka vuosi järjestettävä merivoimien pitkä koulutustapahtuma, joka suuntautuu ulkomaille ja kestää noin puolitoista kuukautta. Aluksen oman henkilöstön lisäksi purjehduksella koulutetaan ja perehdytetään ensimmäisen ja kolmannen vuoden merikadetteja taistelualuksen eri tehtäviin.

Ensimmäisen vuosikurssin merikadetin koulutuspurjehdus

Ensimmäisen vuosikurssin kadeteille koulutuspurjehdus on pääasiassa perehdytys aluspalvelukseen – merikadettikurssilla opiskelevat merikadetit tulevat erilaisista taustoista, ja vain harva heistä on suorittanut aiemman asepalveluksensa merivoimissa. Koulutuspurjehduksella nämä kadetit tutustuvat erikoisalojen toimintaan taistelunjohtolan operaattorin tehtävistä aina huoltoalalla toimivan kokin tehtäviin – päivittäin vaihtuvien tiskivuorojen muodossa. Kaikki näistä tehtävistä eivät sinänsä ole vaativia, mutta niiden tunteminen on meriupseerille välttämätöntä aluksen ja sen henkilöstön kokonais toiminnan ymmärtämiseksi.

Kolmannen vuosikurssin merikadetin koulutuspurjehdus

Toiselle koulutuspurjehdukselle lähdeettä opiskelu on jo kadettikoulussa loppusuoralla kolmannen vuosikurssin merikadeteilla, ja kokemusta sekä tietoa on tässä vaiheessa jo karttunut. Kolmannen vuosikurssin merikadetit siirtyvät tässä vaiheessa ohjailemaan alusta merenkulullisesti ja harjoittelemaan toimimista operaattorina taistelunjohtokeskuksessa. Koulutuksen ja harjoittelun lisäksi he pitävät joka

aamu ja ilta henkilöstölle tilannekatsauksia, joissa käydään läpi erikoisaloittain aluksen sen hetkinen tilanne ja merisää. Vanhimmalle merikadettikurssille annettujen tehtävien suorittamiseen koulutuspurjehduksella tarvitaan erityisesti niitä tietoja ja taitoja, joita purjehdusta edeltävillä tähtimerenkulun ja meteorologian opintojaksoilla sekä aselajikursseilla on hankittu.

Valmistuneen luutnantin näkökulma

Merisotakoulun opintojen jälkeen vastavalmistuneen luutnantin tehtäväkenttä taistelualuksella on moninainen. Laivasto-opintosuunnalta valmistunut upseeri toimii tyypillisesti ensimmäisessä tehtävässään aluksen nuorempana merenkulku-upseerina. Johtamisjärjestelmäopintosuunnalta valmistuneet luutnantit toimivat vastaavasti keskuksessa aselajiupeeerin tehtävissä. Oma tehtävä tulisi merellä vahtia ajettaessa osata kauttaaltaan riippumatta siitä, onko alus operatiivisissa tehtävissä vai harjoituksissa – kotimaassa tai ulkomailla. Rantapäivinä työtehtävät liittyvät suurimmaksi osaksi varusmiesten kouluttamiseen ja materiaalin kunnossapitoon sekä tulevan toiminnan valmisteluihin.

Koulutuspurjehdus ei ole vain yksittäinen koulutustapahtuma, vaan jatkumo kaikelle sille opille, mikä merikadettikurssin aikana on eri opintojaksoilta hankittu. Näin ollen kannattaa tarkastella koko kouluajan opetuksen hyödyllisyyttä. Kirjoittajien näkemys on, että merikadettien koulutuksessa mennään operatiivinen puoli edellä: Merikadettikurssin opetussuunnitelmassa korostuu oman ensimmäisen tehtävän hallitseminen merellä oltaessa ja vahtia ajettaessa. Suurin osa ammatillisista opintojaksoista kehittää suoraan osaamista joko taistelukeskuksen operaattorina tai ohjailijana. Ei-operatiivinen, mutta siitä huolimatta erit-

täin suuri osa työstä – varusmiesten kouluttaminen, hallinnollinen työ, materiaalihallinta – jää vähälle huomiolle kouluajana, eikä koulutuspurjehdus ole tässä poikkeus.

Koulutuspurjehduksen merkitys

Koulutuspurjehdus antaa kokonaisuutena merikadeteille valmiudet toimia tulevassa työtehtävässään taistelualuksella osana sen sisäistä ja ulkoista taistelua, sekä antaa arvokasta kokemusta esimerkiksi kansainvälisistä harjoituksista BALTOPS-harjoituksen muodossa, johon koulutuspurjehduksen viimeisellä legillä on perinteisesti osallistuttu. Koulutuspurjehduksilla on ammuttu perinteisesti lisäksi paljon erilaisia ammuksia, joissa vanhimman merikadettikurssin kadeteille on saatu auskultoittaa ammunnan johtajan ja varoupeeerin oikeuksia toimia kyseisissä tehtävissä työelämässä.

Luutnantit Petrus Tommila ja Akseli Mattila

Kirjoittajat ovat olleet koulutuspurjehduksella mukana vuosina 2014 ja 2016 miinalaiva Uusimaalla.

Suojapalveluharjoitus.

Liikuntakasvatus tukee valmiutta

Liikuntakasvatus edistää ihmisen fyysistä toimintakykyä sekä persoonallisuuden monipuolista ja tasapainoista kehittymistä. Siksi sillä on hyvin tärkeä osa Rannikkolaivastossa ja koko puolustusvoimissa.

Tarkoitus on herättää viimeistään asepalveluksessa nuorten into liikuntaan, sillä ikäluokat ovat viimeistä kertaa koossa isona massana. Liikuntakoulutukseen panostamalla pystyy vaikuttamaan moneen ihmiseen, sekä vahvistaa reserviläisten parempaa fyysistä kuntoa. Erityisesti kriisiaikoina tästä tulee olemaan hyötyä.

– Mielekäs ja monipuolinen liikunta pitää varusmiehet pirteinä ja he jaksavat myös palvelustehtävissä paremmin. Sama pätee myös palkattuun henkilöstöön, kertoo Rannikkolaivaston liikuntakasvatusupseeri kapteeniluutnantti Petteri Kari.

Pansion tukikohdan uusi monitoimialue.

Cross fit -track tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen harjoitteluun.

Rannikkolaivasto kannustaa varusmiehiä ja palkattua henkilöstöä liikkumaan mahdollisimman paljon ja pitämään itsestään huolta. Liikuntamahdollisuuksien vahvistamiseksi päätettiin Rannikkolaivastoon rakentaa monitoimialue, joka pitää sisällään monitoimiareenan, cross fit -trackin, omapainokuntolaitteet, beach volley -kentän sekä mahdollisuuden pelata jalkapalloa. Kun viimeiset säädöt saadaan valmiiksi, on valojen avulla alueen käyttöaika noin 10,5 kuukautta vuodessa.

– Parasta alueessa on sen monipuolisuus. Sitä pystyy käyttämään nykyisissä Suomen talvissa lähes koko vuoden sekä aerobisen- että lihaskunnan kehittämiseen. Yhteen-

sä alueelle mahtuu samaan aikaan noin 100 varusmiestä urheilemaan, summaa kapteeniluutnantti Kari.

Kari kertoo myös kuinka puolustusvoimien tulee olla perillä liikunnan trendeistä. Esimerkiksi cross fit – trackin hankintaan vaikutti se, että se on suosittua maailmalla juuri nyt. Hänen mukaansa myös kohderyhmää tulee miettiä: nuorille varusmiehille sateinen syysaamun lenkki ei taatusti ole yhtä mieluista kuin pallon pelaaminen.

Into liikuntaan säilyy, kun liikuntamahdollisuuksia kehitetään ja niistä tehdään mahdollisimman monipuolisia. Varusmiehet kiittelevät Rannikkolaivaston liikuntamahdollisuuksia,

ja kertovat liikunnan harrastamisen olevan monen suosikki niin palvelusajalla kuin sen ulkopuolellakin. Hymy ei hydy varusmiesten kasvoilta, vaikka sadepisaroihin tippuu niskaan. Liikuntakasvatus todellakin tuottaa tulosta Rannikkolaivastossa.

Rosamari Rissanen

E-yhteiskoulutusjaksolla tuntuma merimiestaitoihin

Laivastojoukolle suunnattu erikoiskoulutuskauden yhteiskoulutusjakso toimeenpannaan kaikille laivapalvelukseen määrätyille varusmiehille peruskoulutuskauden jälkeen, ennen laivoille siirtymistä.

Aikoinaan peruskoulutuskauden jälkeen laivamiehistöille järjestettiin J-kausi, joka ei antanut kovin hyviä valmiuksia laivapalvelukseen, vaan lähinnä rynnäkkökiväärimiehenä toimimiseen. Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä 2015 siirryttiin laivastojoukon koulutuksessa järjestykseen, jossa lähes kaikki Rannikko-laivaston laivapalvelukseen määrätty kootaan Pansioon Tukikomppaniaan

oppimaan aluspalveluksessa vaadittavia perustietoja ja -taitoja. E-yhteiskoulutusjaksolla mukana ovat merivoimien laivakokit, kansi- ja konemiehistö sekä laivastoaliupseerioppilaitse määrätty. Laivoille siirtyvistä varusmiehistä vain laivardiasteiksi koulutettavat vielä puuttuvat joukosta; he saavat koulutuksensa Rannikkoprikaatin aliupseerikurssin laivaradiolinjalla Upinniemessä.

Köysityöskentely on yksi E-yhteiskoulutusjakson aiheista.

E-yhteisjakson koulutukseen on varattu aikaa 94,5 tuntia ja se viedään läpi noin 2,5 viikon aikana vuosittain molemmille saapumiserille maaliskuun ja syyskuun alussa. Jakson koulutus päättyy kurssilaisten jakoon Pansion ja Upinniemen alusyksiköihin edellisen saapumiserän kotiutuessa.

Koulutusta kurssilla annetaan merimiestaidossa, suojapalvelussa, ensiavussa ja henkilöturvallisuudessa. Lisäksi jakso sisältää toimintakykykoulutusta, huoltoa ja muita yleis-

järjestelyitä. Keskeistä on, että pyritään kouluttamaan kaikille yhteiset aiheet keskitetysti, tehokkaasti ja nimenomaan yhteismitallisesti. Koulutus viedään läpi tiiviinä moduuleina. Tällä jaksolla ei pureuduta alusluokkakohtaiseen koulutukseen, vaan se luonnollisesti toteutetaan erikoiskoulutuskauden loppupuolella alusyksiköissä ja syvennetään joukkokoulutuskauden aikana, ennen kotiutusta.

E-yhteiskoulutusjakso on otettu laivastossa hyvin vastaan. Se an-

taa varusmiehille jo melko hyvät valmiudet siirtyä aluksille, ottaen huomioon, että monilla ei ole mitään pohjakoulutusta merielämään. Luonnollisesti koulutusta kehitetään jatkuvasti maailman muuttuessa ja tietenkin kurssista saatavan palautteen perusteella. Kurssi on viety läpi jo neljä kertaa ja tuolla kokemukselle voi sanoa, että suurin haaste on irrottaa osaava henkilöstö valmiustehtävistään aluksilta hetkeksi rantaan kouluttajan rooliin.

**Kapteeniluutnantti
Marko Heinä**

E-yhteiskoulutusjakson koulutusaiheet:

Merimiestaidossa koulutuksen päämääränä on, että koulutettavat tuntevat merivoimat, meripuolustuksen ja tärkeimmät meritaisteluvälineet sekä tuntevat yleisesti tiedot ja taidot, joita tarvitaan meri- ja satamavahtitehtävissä. Jakson aika koulutetaan mm. aluksen kiinnitysköysien ja heittoliinan käyttö sekä tärkeimmät solmut niin, että ne myös hallitaan siirryttäessä laivalle.

Suojapalvelukoulutuksessa koulutetaan yleisesti käytössä oleva vuodontorjunta- ja alkusammutuskalusto. Tavoitteena on saavuttaa kyky toimia vuodontukkimisryhmäs-

sä aluksen vuototilanteessa. Koulutuksessa on erinomaisena apuna vuotosimulaattori, joka mahdollistaa varsin todentuntuisen harjoittelun oikeilla välineillä. Alkusammutuskoulutuksessa opetetaan sammuttimien ja sammutuspeitteen käyttö käytännön harjoituksissa.

Ensiapukoulutuksessa laivastojoukolle koulutetaan hätäensiapukurssi. Laivakokeille ja myöhemmin sotilasveneenkuljettajiksi koulutettaville hätäensiapukurssi laajennetaan EA1-kurssiksi. Koulutukseen sisältyy myös toiminta hypotermiatilanteessa.

Henkilöturvallisuuskoulutuksessa opetetaan mm. perusteet pelastautumiseen laivanjättötilanteessa,

tärkeimpänä osiona pelastautumispuvun pukeminen oikein. Henkilöturvallisuuskoulutuksessa suoritetaan myös tulityökortti sekä annetaan perusteet turvalliseen työskentelyyn ja palvelukseen tulevassa toimintaympäristössä. Kokonaisuudessa käsitellään myös niin kansivahdin voimankäyttöä kuin vastuullista käyttäytymistä liikenteessä.

Toimintakykykoulutus jakautuu eettisen, psyykkisen ja fyysisen toimintakyvyn oppitunteihin ja harjoituksiin. Käytännössä koulutus sisältää mm. ihmissuhdetaitokoulutusta, turvallisuuspolitiikkaa ja liikuntakoulutusta. Tavoite on perujaan jo antiikista: terve sielu terveessä ruumiissa.

Aliupseerikoulutus Rannikkolaivastossa

Aliupseerikurssin yksikköjaksossa koulutus tapahtuu alusyksiköissä.

8. Huoltolaivueen Tukikompania toimeenpanee kaksi kertaa vuodessa Rannikko-laivaston Laivastoaliupseerikurssin. Kurssin päämääränä on, että johtajiksi koulutettavat osaavat oman koulutushaaransa mukaisen toiminnan ja osaavat johtaa ryhmän suuruista osastoa taistelussa.

Koulutettavien tulee osata erikoisalansa mukaiset tehtävät aluksella sekä kouluttaa johtamansa joukkoa. Oppilaat kurssille määrätään Rannikkoprikaatista peruskoulutuskauden päätyttyä. Kursilla on vetovoimaa, sillä valintapisteillä katsottuna sinne kuoriutuu lähes poikkeuksetta saapumiserien kerma.

Kuten muutkin aliupseerikurssit, Laivastoaliupseerikurssi jakaantuu karkeasti kahteen osaan yhteiskoulutusjaksoon (AUK I) ja yksikköjakssoon (AUK II).

AUK I toteutetaan 7 viikon mittaisena yhteiskoulutusjaksona Tukikompaniassa. Se sisältää myös

2,5 viikon mittaisen Laivaston E-yhteiskoulutusjakson, jolla koulutetaan sekä johtaja- että miehistötehtäviin määrätuille yhteismitallisesti laivapalveluksessa vaadittavia yleisiä merimiestaitoja, suojapalvelun perusteet, ensiapua ja henkilöturvallisuutta.

Miehistön siirtyessä aluspalvelukseen jää laivastoaliupseerikurssi opettelemaan johtamis- ja koulutustaidon perusteita. Yhteiskoulutusjakson aikana perehdytään jalkaväkiryhmän johtamiseen taistelussa, mutta koulutus sisältää jo huomattavan määrän aselajikohtaista koulutusta, merimiestaitoa ja merenkulkukoulutusta sekä valmiudet toimia vahtialiupseerin tehtävässä. Yhteiskoulutusjakson päätyttyä oppilaat jaetaan erikoisalansa mukaisiin tehtäviin ja alusyksiköihin. Reserviupseereiksi koulutettavat siirretään AUK I:n jälkeen suoraan Merisotakouluun reserviupseerikurssin laivastolinjalle. Laivastoaliupseerikurssilta siirretään myös pari oppilasta Porin prikaatin lääkintäaliupseerikurssille.

AUK II toimeenpannaan 9 viikon mittaisena yksikköjaksona Rannikkolaivaston eri alusyksiköissä. Koulutus annetaan AUK I:llä mää-

rätyn erikoisalansa mukaisessa tehtävässä. Näitä tehtäviä ovat kansialiupseeri, konealiupseeri, sotilasveneenkuljettaja-aliupseeri ja taistelukeskusaliupseeri. Laivastodioaliupseerit koulutetaan vielä toistaiseksi Rannikkoprikaatissa, mutta tämäkin koulutus tullaan siirtämään Rannikkolaivastoon, kun sille saadaan asianmukaiset tilat.

Yksikköjakson tavoitteena on opettaa yleismerisotilaalliset tiedot ja taidot omassa alusyksikössä sekä erikoisalalla. Jakson tavoitteena on myös harjaannuttaa ja syventää oppilaiden johtamis- ja koulutustaidon osaamista alusympäristössä. Alusyksiköt kouluttavat oppilaansa itsenäisesti aluksittain, mutta aliupseerikurssin johtajan valvomana. Yksikköjakson aikana aliupseerikurssi kokoaa vielä oppilaat johtamisharjoitukseen, missä yhteydessä pidetään myös johtamisen ja koulutustaidon kurssit.

**Kapteeniluutnantti
Marko Heinä**

Laivakokkikurssilta eväät palvelukseen

Laivakokkikurssit johtaa talousaliupseeri, ylikersantti Harri Saarni.

Taistelualuksilla laivakokin merkitys on suuri, sillä säännöllinen ja riittävä ruoka, mieluiten hyvän makuinenkin, tukee miehistön jaksamista ja työmotivaatiota. Rannikko-laivastossa alusten keittiössä työskentelee varusmiehiä, jotka koulutetaan peruskoulutuskauden jälkeen tehtäväänsä laivakokkikurssilla.

Laivakokiksi pyrkivän ei tarvitse olla ammattilainen. Kurssia vetävä talousaliupseeri, ylikersantti Harri Saarni lupaa, että kurssin aikana vaikka putkimiehestäkin saadaan kokki - kokeista puolestaan huippukokkeja.

Saapumiserän 1/2016 36 matruusista 20 oli ammattilaisia ja loput 16 jollakin aivan muulla taustalla. Melkein kaksiviikkoisen kurssin intensiivisellä keittiöjaksolla matruusit loihitivat 28 eri ruokalajia seitsemästä pääruoka-aineesta lisukkeineen. -Tarkoitus on luoda uskoa ei-ammattilaisille, että tulevat kyllä pärjäämään aluksilla, kun nyt oppivat tässä kerralla 28 eri ruokalajia, Saarni toteaa.

Motivoitunutta porukkaa

Lähtökohtaisesti kokit haluavat laivalle. Laivamuonituksessa pystyy terävöittämään omaa ammattitaitoa poikkeuksellisella tavalla ja joka päivä pääsee tekemään ruokaa. Mistään helposta työstä ei kuitenkaan ole kysymys, sillä laivalla tarjotaan ruoka neljän tunnin välein: aamiaisen, lounas, päivällinen, iltapala ja 2 yöpalaa.

Kokkien työhön kuuluu esivalmistelua, valmistusta, tarjoilua, tiskausta. Lepoa on niukasti, mutta iso työmäärä kuuluu kokin hommaan muuallakin. Jos laivalla on useampi kokki, kuten miinalaivalla, voivat he vuorotella esimerkiksi aamupalan laitossa.

Varusteet ovat ammattilaistasoa, esimerkiksi veitset edustavat huippulaatua. Saarni on hyvillään siitä, varastolla on osattu kuunnella asiakkaiden tarpeita. Kauan kaivatut keittiökengät ovat lopultakin tulossa, samoin uudet kokinpuvut ja hatutkin. -Ne lisäävät paitsi hygieniää myös ammattiylpeyttä. Kunnon keittiökengillä jaksaa paremmin seistä sen 12 tuntiakin, Saarni kertoo.

Raaka-aineet tuoreina

Laivakokin hommassa tärkeintä on hallita raaka-aineen kypsäminen.

-Ruoan on oltava ajallaan valmista ja sitä on oltava riittävästi. Maku tulee vasta kolmantena, Saarni listaa. Leijona Catering ottanut hyvin huomioon laivojen toiveet: aluksille halutaan vähän prosessoituja terveellisiä ja monipuolisia raaka-aineita ja ne saadaan raakoina eli tuoreina, jolloin niistä voi tehdä mitä vain.

-Pakastesipulikuutioista ei tule muuta, mutta tuoreista sipuleista saa vaikka mitä. Samaten Jacky-makupalasta ei tehdä muuta, mutta puhtaasta jugurtista tsatsikia tai mitä tahansa, Saarni kuvailee.

Laivakokkien tehtäviin kuuluu lisäksi ensiapu. He käyvät taistelulääkinnän kurssin ennen varsinaisen aluspalveluksen alkua. Koulutukseen kuuluu myös kenttäkeitinkurssi, joka suoritetaan juuri ennen kotiutumista Kiikalan leirillä.

Laivan hälytyksissä kokeilla omat tehtävänsä muun muassa irrotuksessa ja kiinnityksessä.

-Hälytyksen tullessa pitää vain osata joustaa ja soveltaa, vaikka karamellisoitavat ananakset pitäisikin jättää odottamaan kesken kaiken, Saarni naurahtaa.

Nina Soini

Ylikypsää possua kypsytämässä.

Jauhelihapihvien muotoilua.

Sotilaskuljettajakoulutus

Rannikkolaivaston sotilaskuljettajat palvelevat Pansiossa Tukikompaniassa ja omalta osaltaan vastaavat varuskunnallisten kuljetusten saapumisesta perille turvallisesti, määräaikana, määräpaikassa.

Merivoimien sotilaskuljettajia koulutetaan ajokorttiluokkiin C, CE ja D. Kuljetusaliupseereista osa koulutetaan C-kuljettajiksi ja osa CE-kuljettajiksi. C- ja CE-kuljettajaksi pääsyvaatimuksena on voimassaoleva minimissään B-luokan varsinainen ajokortti ja riittävä ajoterveys. Kuljettajaksi valittavalla ei myöskään saa olla takanaan vakavia liikennerikkomuksia. D-kuljettajakoulutukseen voi päätyä, jos edellä mainittujen lisäksi omaa jo siviilistä CE-ajokortin ja tavaraliikenteen perustason ammattipätevyyskoulutuksen. Kaikkien sotilaskuljettajien palvelusaika 347 vrk.

C-kuljettajien koulutus kurssilla kestää 13 viikkoa ja CE-kuljettajien

18 viikkoa. Kuljettajaopetuksen ja -koulutuksen koulutuspaikat ovat Heikkilän kasarmialueella. Tilat ovat käyttöön osittain jopa erinomaiset, onhan alueella aikaisemmin toiminut 2. Erillinen autokomppania. Ammattipätevyyttä tai ajokorttikoulutusta

Koulutus jakautuu karkeasti kahteen osaan, ammattipätevyyskoulutukseen ja kuljettajaopetukseen eli ajokorttikoulutukseen

Nopeutettu ammattipätevyyskoulutus C-kuljettajille sisältää opetusta 140 tuntia ja CE-kuljettajille annettava perustason ammattipätevyyskoulutus 280 tuntia. Ammattipätevyyskoulutuksiin sisältyy ohjattua ajoharjoittelua kuljetustehtävien sekä teoriaopetusta. Koulutukseen kuuluu myös vaarallisten aineiden kuljetus, eli ADR-kurssi ja ennakkoivan ajon REAK-koulutus sekä EA1-kurssi. CE-kuljettajat saavat myös trukkikoulutuksen.

Ajokorttikoulutuksessa kaikki sotilaskuljettajat osallistuvat C-ajokorttiin

tähtäävälle sotilaskuljettajakurssille, mikä koostuu teoriaopetuksesta, ajo- ja käsittelykoulutuksesta sekä kuljettajatutkinnoista. C-kuljettajakurssilla osa joukosta valikoituu jatkokoulutettavaksi CE-kuljettajaksi.

Turussa toimeenpantavasta merivoimien sotilaskuljettajakoulutuksesta on vastannut Porin prikaati, palveluntuottajinaan Sataedu Oy ja CAP-koulutus Oy. Formaatti muuttunee jo vuonna 2017, mutta koulutusvelvoite jäänee edelleen maavoimille.

Rannikkolaivasto kouluttaa lisäksi kuljettajiksi varusmiehiä B-ajolupa-kurssilla. B-ajolupa koulutetaan niille varusmiehille, jotka tehtävissään tarvitsevat autoa.

Ajokorttiluokat hieman yleistäen:

- B Henkilö ja pakettiauto
- C Kuorma-auto
- CE Raskas ajoneuvoyhdistelmä
- D Bussi

**Kapteeniluutnantti
Marko Heinä**

Rannikkolaivaston harjoittelu murroksen kynnyksellä

”Tilkkutäkki”, ”liian paljon harjoituksia”, ”liian sirpaleista”. Näiden useista eri lähteistä tulleiden kommenttien siivittämänä Rannikkolaivaston operatiivisella osastolla alettiin keväällä 2016 miettiä harjoitusjärjestelmän laajempaa muuttamista.

Ilmiöön liittyvät tekijät oli toki tunnistettu jo aikaisempina vuosina ja merivoimissa olikin asetettu tavoitteeksi painottaa kansallisia harjoituksia ja vähentää samassa suhteessa kansainvälisiä harjoituksia. Rannikkolaivaston osalta muutokselle oli selkeä tilaus pelkästään siksi, että vuosittain sen alukset osallistuivat eri yksiköillä lukuisiin eri harjoituksiin kotimaassa ja ulkomailla samanaikaisesti tai siirtyivät harjoituksesta toiseen ilman kunnollista valmiste-

luaikaa. Harjoitusten suuresta määrästä ja päällekkäisyyksistä johtuen niihin on osallistuttu toisinaan liian pienellä alusmäärällä, jolloin esimerkiksi johtoportaiden toimintojen harjoittelu on saattanut olla hankalaa. Muutosta ei kuitenkaan tunnuttu saavan siinä laajuudessa toteutettua, että se olisi vaikuttanut ”tilkkutäkin” poistumiseen. Operatiivisella osastolla tartuttiin haasteeseen pontevasti, jotta parannukset saataisiin aikaan tulevina vuosina.

Kastliinan heiton on onnistuttava myös merellä liikkuvalla alukselta toiselle.

Rannikkolaivaston harjoituskonsepti

Muutoksen tavoitteeksi otettiin selkeä vuosittain samanlaisena toistuva harjoituskalenteri, jonka ytimeksi muodostuisivat tärkeimmät kansalliset harjoitukset. Turhiin harjoituksiin ei ole osallistuttu ennenkään, mutta nyt pyritään yhtymän keskitetym-pään kehittämiseen. Operatiivisella osastolla laadittiin konsepti, jonka perusteella harjoitusvuosi koostuu viidestä harjoitusjaksosta ja niiden väleihin ajoitettavista huoltojaksoista. Harjoitusjaksojen keskeinen idea on taata aikaisempaa suunnitelmallisempi ja laadukkaampi harjoittelu kaikilla toiminnan tasoilla. Ajatus sai tukea myös alusten huollosta vastaavalta MILLOG:ilta, koska se helpottaa merkittävästi alusyksiköiden telakointien, laiteasennusten ja järjestelmähuoltojen suunnittelua ja aikatauluttamista.

Harjoitusjakso on noin viiden viikon mittainen aika, joka sisältää sekä virka-aikana tapahtuvaa suunnittelua, valmisteluja ja valmistavia osaharjoitteita, että sotaharjoitus- ja meripalveluperusteisia yksikköharjoituksia. Jakso huipentuu yhtäjaksoiseen yhtymäharjoitukseen, jonka johtaa joko Rannikkolaivaston komentaja tai Merivoimien komentaja. Yhdessä harjoitusjaksoista osallistutaan monikansalliseen harjoitukseen, jonne Rannikkolaivasto osallistuu vuosittain yhdessä ruotsalaisten kanssa yhteisessä taisteluosastossa (SFNTG). SFNTG:n aiempi harjoittelumuoto, kahdenväliset SWEFINEX/FINSWEEEX-harjoitukset, päätettiin jo aiemmin merivoimien tasolla yhdistää monikansallisiin harjoituksiin, jotta molempien maiden kansallista

harjoitusrytmiä saadaan rauhallisemmaksi ja toisaalta saadaan paremmin hyödynnettyä kolmansien maiden luomia harjoituskehyksiä. Jokaisen harjoitusjakson päättää viikon mittainen virka-aikana toteutettava palaute- ja kehittämisosuus. Tuona aikana kerätään kaikki harjoituksesta saadut kokemukset, analysoidaan ne ja toteutetaan havaitut muutostarpeet asiakirjoihin ohjeisiin sekä tulevien vuosien harjoitusten suunnitteluperusteisiin. Myös huoltojaksojen aikana osa aluksista kytetään pitämään korkeassa valmiudessa, jolloin valmius ei vaarannu. Harjoitus- ja huoltojaksojen vakioinnista huolimatta konsepti on joustava, koska se mahdollistaa myös valmiuden aiempaa suunnitelmallisemmän ylläpidon.

Nykytilanne ja tulevaisuuden tavoitteet

Tässä vaiheessa suunnitelmat ovat selvät teemojen, aikataulujen ja rytmittämisen osalta. Paljon on kuitenkin vielä töitä muun muassa harjoitusten sisältöjen suunnittelussa. Konseptia lähdetään toteuttamaan vuoden 2017 alusta alkaen. Tavoite on saada aikaan nelivuotinen suunnittelusykli, jossa kaksi ensimmäistä vuotta on jo käytännössä lyöty aikataulullisesti lähes loppuun. Muutoksen myötä Rannikkolaivaston harjoittelu on tulevaisuudessa nykyistä laadukkaampaa ja suorituskyvyn kehittäminen on paremmin johdettua. Myös harjoittelu ja kehittäminen yhtymäkokonaisuutena mahdollistuu nykyistä paremmin.

Rannikkolaivaston operatiivinen osasto

Laivueharjoitukset kehittävät taistelutoimintaa

Miinantorjunta-alus Katapultti.

Miinantorjunta-alus Purunpää.

Virolainen Admiral Cowan.

Hugin palaamassa pohjankartoitustehtävästä kohti alusta.

4. Miinantorjuntalaivueen vuoden 2016 laivueharjoitukset koostuivat kahdesta taisteluosastoharjoituksesta. Seuraavassa on kuvattu näiden yleispiirteitä aluksen näkökulmasta.

Taisteluosastoharjoitus 1

4. Miinantorjuntalaivue toteutti taisteluteknisen harjoituksen taisteluosastokokoonpanossa. Harjoituksen päämääränä oli jatkaa operatiivista pohjankartoitusta sekä harjaannuttaa laivueen alusyksiköitä niillä taisteluteknisillä osa-alueilla, joita ei painoteta vuoden muissa harjoituksissa. Laivueiden johtoportaiden osalta päämääränä oli taistelusuunnitelman toimeenpanon harjoittelu sekä käskytyksen, raportoinnin ja ohjeistuksen kehittäminen. Pohjankartoituksen osalta keskityttiin eri periaatteiden käyttöön kartoituksen toteuttamiseksi. Alusyksiköt harjaantuivat pitkän pohjankartoitustehtävän suunnittelussa ja toteuttamisessa. Yhteistyössä 6. Pintatorjuntalaivueen kanssa toteutettu SUTO-harjoitus palveli tavoitetta ke-

hittyä SAU:ssa toimimisessa. Juuri yhteistoiminta sukellusveneentorjunnassa kuuluu niihin osa-alueisiin, joiden harjoittelu yhteistoiminnassa muiden alusyksiköiden kanssa kehittää miinantorjunta-aluksen taistelua. Edelleen tavoitteena oli kehittää RAS-toimintaa (Replenishment At Sea) sekä aluksen toimintaa ilmauhkaa vastaan.

Taisteluosastokokoonpanossa toteutettu laivueharjoitus kehittää aluksen koko taistelutoimintaa ja se myös palvelee Katanpää-luokan suorituskyvyn rakentamista. Oman operatiivisen toiminnan kannalta harjoituksessa kehitettiin rutiinimaisia suoritteita pohjankartoituksessa.

Taisteluosastoharjoitus 2

Toinen laivuekohtainen harjoitus toteutettiin Baltic Shield 2016 -yhteisharjoituksena Viron merivoimien kanssa. Katanpään ja Purunpään kanssa harjoituksessa oli mukana virolaisalus Admiral Cowan.

Harjoituksen aikana alukset toteuttivat ammuntoja Suomenlahden ja Saaristomeren alueilla. Harjoituksen

pääpaino oli ammunnoissa, mutta ohjelmaan oli merkitty myös vauriontorjunnan, merenkulun ja miinantorjunnan harjoituksia. Osaharjoituksissa toteutettiin henkilöstövaihtoa erikoisaloittain, millä mahdollistettiin tutustuminen alusluokkiin sekä esimerkiksi vauriontorjuntaharjoituksissa savusukellus- ja evakuointitoiminnan alustenvälinen harjoittelu ja kehittäminen.

Suomalaisittain harjoituksen parasta antia olivat luonnollisesti ammunnat, niiden johtaminen ja useamman päivän kestävä aseenkäsittelyn ja ampumisen harjoittelu. Henkilöstövaihdot toivat vaihtelua ja loivat perspektiiviä, vaikka vaihtoja tehtiinkin nyt vain yhden aluksen kanssa.

Baltic Shield on muodostunut perinteiseksi harjoitukseksi, josta on saatu useana vuonna myönteisiä kokemuksia. Tulevaisuudessa Baltic Shield on tarkoitus toteuttaa jokavuotisena, sekä miinantorjuntaa että ammuntoja käsittävänä harjoituksena.

Lutnantti Jan Westerberg
Miinantorjuntaupseeri,
MHC Katanpää

Tuoreena kandina suoraan harjoitukseen

Rauma-luokan ohjusvene Naantali ajossa merellä.

Merivoimien tulenkäyttöharjoitus - METU16
Merivoimien tulenkäyttöharjoitukseen (METU) tutustutaan näillä sivuilla tuoreen luutnantin ja varusmiehen näkökulmista.

83. Merikadettikurssilta valmistui johtamisjärjestelmä- ja laivasto-opintosuunnilta yhteensä 23 kadettia, joista seitsemän rajavartiolaitoksen palvelukseen ja loput merivoimiin. Suurin osa merivoimiin palvelukseen astuvista aloitti työnsä Rannikkolaivastossa, jossa tuoreet sotatieteen kandidaatit pääsivät heti ensimmäisenä päivänä mukaan METU16 -harjoitukseen.

Rannikkolaivaston komentajan tervetulopuheen jälkeen noudettiin tarvittava merisotilaan varustus varastolta ja tämän jälkeen siirryttiin komentoveneellä omille yksiköille. Itse aloitin työurani Rauma-luokkaan kuuluvalla ohjusvene Naantalilla.

Osallistuimme METU16-harjoituksen toiselle viikolle, jonka operatiivisessa vaiheessa korostuivat harjoitusjoukkojen kyky toimia yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa ja korkea valmius reagoida annettuihin harjoitustehtäviin. Vastavalmistuneet luutnantit aloittavat palvelusuransa pääosin merenkulkutehtävistä. Opiskeluaikana suoritimme viikon mittaisen työharjoittelujakson samaisella aluksella, joten alus ei ollut itselleni aivan uusi ja pääsinkin heti ensimmäisenä päivänä ohjailijan tehtäviin.

Viikon aikana ohjailijalle voi kertyä työelämässä tuplasti ohjailutunteja, kun verrataan esimerkiksi opiskeluaikana suoritettavia ohjailuja väyläajoharjoituksessa. Koulussa ohjailuryhmät saattoivat koostua useammasta ohjailijasta, mikä söi yksittäiseltä ohjailijalta merkittävän määrän ajotunteja. Sotilasväylien ajaminen onkin haastavimpia merenkulullisia suorituksia, joita

tulee kouluaikana harjoiteltua liian vähän erilaisissa olosuhteissa. Navigointi sotilasväylällä on haastavaa ja vaatii panosta koko merenkulkujoukkueelta. Jokaisella valmistuneella luutnantilla on perusteet, mutta oppiminen jatkuu työelämässä entistä kiivaammin.

Aluksen henkilöstö otti uuden työntekijän hyvin vastaan ja aluksella valliti hyvä henki. Nuorta työntekijää ei jätetty pulaan, vaan ongelmatilanteissa löytyi aina ratkaisu. Kouluaikana opiskelija harjoittelee viikoittain joutamaan eri erikoisaloja, jolloin saadaan hyvä pintaraapaisu jokaisesta tehtävänkuvasta. Työelämässä tilanne kuitenkin rauhoittuu ja täällä niitä opittuja taitoja päästään syventämään.

Vastavalmistunut luutnantti

Ei mikään tavallinen tapa palvella

Taistelukeskusaliupseerina miinalaiva Hämeenmaalla toimiva alikersantti Aleksi Karuluoto pitää itseään aivan tavallisena varusmiehenä. Motivaatio ja ylpeys laivalla työskentelystä paistaa hänen puheestaan – hän todella tuntuu pitävän työstään.

Karuluodolla on sinänsä erikoinen tehtävä, sillä hän tekee varusmiehenä laivalla työtä, jota yleensä vain palkattu henkilökunta tekee. Hän toimii ilmaoperaattorina.

– Tehtävänäni on seurata ilmatilannekuvaa, tunnistaa lentokoneet, ja tietää onko niistä mahdollista uhkaa, kertoo Karuluoto vaatimattomasti.

Ennen Karuluoto toimi pintaoperaattorina, joka käytännössä oli samaa työtä kuin ilmaoperaattorina, mutta tarkkailukohde oli meri eikä taivas.

Mahdollisen uhkan tunnistaa sen nopeudesta, reitistä ja korkeudesta. Lisäksi IFF-koodi voi auttaa tunnistuksessa. Minun tehtäväni on tunnistaa mahdolliset uhkat, ja ilmoittaa niistä esimiehelleni. He tekevät päätöksen mahdollisesta toiminnasta. Esimerkiksi tänään aamulla huomasin ilmavaara punaisen, ilmoitin esimiehelleni ja tykistö simuloidusti ampui uhkan alas, kertoo Karuluoto.

Työvuorot näin rauhan aikana ovat varsinkin suurien harjoitusten aikaan raskaita. Töitä tehdään 4 tai 6 tunnin sykleissä. Karuluoto on kuitenkin ylpeä työstään, eikä anna vähäisten yöunien hyydyttää hymyään.

– Laiva on paras paikka palvella. Palveluspaikkani Hämeenmaa on kuin oma pieni yhteisönsä. Meillä kaikilla, niin varusmiehillä kuin palkatulla henkilökunnalla, toimii yhteistyö hyvin, hymyilee Karuluoto.

Rosamari Rissanen

Ilmaoperaattori Karuluoto

Ammunnat - tykistön juhlapäivä

”Tykistö - Vasen maalinosoittaja,
vihollisen ilmamaali vasen 030, kohti!”
”Vasen - Tykistö, osoita!”
”Tykistöllä maali”
”Tykistö - Ilpu, torju kun kantamassa”
”YKKÖNEN AMPUU, HUOMIO!”
”Ykkönen torjunut!”

Hamina-luokan ohjusvene (edessä) ja Hämeenmaa-luokan miinalaiva ampumisharjoituksessa.

Herätesytytteiset sirpalekranaatit räjähtävät lennokin läheisyydessä ja lennokin osia putoilee taivaalta mereen. Ulkokansille leviää ruudin tuoksu. Maalinosoittajan onnistuneen maalinosoituksen ansiosta PGG Hamina on torjunut vihollisen ilmamaalin, joka yritti suorittaa rynnäkköä alusta vastaan. Epäonnistunut torjunta olisi voinut vaarantaa koko merikuljetuksen, jota Hamina on suojaamassa. Tällä kertaa kuitenkin vihollista kuvasi Merivoimien lennokkiryhmän Planex-lennokki ja kyseessä oli vain ampumisharjoitus. Toisin sanoen tykistön juhlapäivä.

Hamina-luokan ohjusveneillä voidaan suorittaa ammuntoa Boforsin 57mm keulatykillä, 12,7mm laivakonekivääreillä, MASS-harhamaalinheitteillä, Umkhonto ITO-04 ilmatorjuntaohjuksilla ja Saabin MTO-85 meritorjuntaohjuksilla. Lisäksi aluksella voidaan suorittaa syvyyspommituksia ja merimiinoitusta. Kaikkien ammuntojen tarkoituksena on ke-

hittää aluksen suorituskykyä torjua vihollinen. Vuosittaiseen koulutussuunnitelmaan kuuluu useita 57mm laivatykki ja 12,7mm laivakonekivääri ammuntoa.

Aluksella palvelee noin viisi taisteluvälinealan (TVÄL) varusmiestä, jotka koulutetaan toimimaan tulenjohtajina, maalinosoittajina, laivakonekivääriampujina sekä avustamaan taisteluvälinealan henkilökuntaa laivatykin (57 LT) huollossa sekä tarkastuksissa. Varusmiehille järjestetään laivakonekivääri ammuntoa, joissa he pääsevät torjumaan pintaja ilmamaaleja. Koulutuksen huipentuma on ammunnat, joissa ”tvällärit” torjuvat kohti tulevaa lennokkia. Aluksen keinuessa pienen lennokin torjunta on haastavaa, mutta laadukkaalla koulutuksella ja riittävällä määrällä toistoja aika ajoin lennokkiryhmä joutuu noukkimaan lennokin palasia merestä. Tämän kaltaisissa ampumisharjoituksissa tykistöoperaattori johtaa taistelukeskuksesta

viestisillalla olevaa tulenjohtajaa, joka antaa torjuntakomennot ampujille. Saariston katveet aiheuttavat haastavia torjuntatilanteita, jolloin viestisillalla olevien varusmiesten maalinosoitukset ovat korvaamaton apu tykistölle.

Alusluokan 57 LT on suunniteltu ilmatorjuntaan, mutta sillä voidaan tehokkaasti torjua myös pintamaaleja tai suorittaa maa-ammuntaa, jolla voidaan mm. tukea rannikkojoukkojen toimintaa. Tykistöoperaattori vastaa torjunnoista, käyttää tykkiä ja painaa pedaalia, joka toimii tykin liipaisimena. Tässä tehtävässä toimii TVÄL-alan upseeri, opistoupseeri tai aliupseeri.

Ammunta päivä on tykistön juhlapäivä, jolloin mm. parran ajaminen on kiellettyä ja henkilöstö herätetään AC/DC - Hells Bells:n tahtiin. ”I have only one job, place steel on target”.

Keskusupseeri, PGG Hamina.

Harjoittelulla öljyntorjunnan taitajaksi

Merivoimat on osallistunut öljyntorjuntaan torjuntaviranomaisena usean vuosikymmenen ajan niin torjuntatöissä kuin harjoituksiin osallistuvina joukkoina.

Vuosittain toteutettavat harjoitukset perustuvat kansainvälisissä sopimuksissa kirjattuihin yhteistyön muotoihin. Toiminnan merelliset harjoitukset tavoittelevat hälytysjärjestelmien toimintojen testaamista, teknisen osaamisen jakamista, johtamismenetelmien ja -toiminnan ke-

hittämistä sekä itse öljynkeräämisen harjoittelua.

Merivoimien aluscalusto on rakennettu erityisesti mereen päässeen öljyn aiheuttamien ympäristövahinkojen torjumiseen. Torjuminen tässä kokonaisuudessa sisältää useita

Öljyntorjunta-alus Halli levittämässä öljynkeräyspuomia harjoitusta varten.

eri toimintatapoja, muun muassa öljynkeräämisen merenpinnalta, öljyn ohjaamisen alueelle, josta se on kerättävissä tai aiheuttaa vähiten vahinkoa luonnolle, sekä öljyn pumppaamisen haveristialuksesta torjunta-aluksen tankkeihin ennen kuin se pääsee mereen.

Suomessa on öljyntorjuntalaissa ja sitä tarkentavassa öljyntorjunta-asetuksessa määritetty eri viranomaisille velvollisuus osallistua alusöljyvahinkojen torjuntatehtäviin. Torjuntaviranomaisilla on oman päätehtävänsä myötä suorituskyky osallistua näihin. Merivoimilla öljyntorjunta-alukset ovat torjunnan näkyvin ja tehokkain osa.

Merivoimien näkökulmasta tärkeimmät yhteistoimintaviranomaiset ovat Ympäristöministeriön alainen Suomen ympäristökeskus, Rajavartiolaitos ja alueelliset pelastusviranomaiset. Yhteistoimintaviranomaisten kanssa toteutettu harjoitustoiminta on vuosien saatossa kehittynyt ja muodostaa perusrungon harjoitustoiminnalle jolla varaudutaan torjumaan 30 000 tonnin alusöljyvahingon aiheuttamaa ympäristövahinkoa.

8. Huoltolaivue aktiivisesti mukana

Kansalliset harjoitukset toteutetaan yhteistoimintaviranomaisten kanssa. Osallistumisen laajuus ja harjoitustavoitteet suunnitellaan yhteistyössä. Tässä valmistelutyössä 8. Huoltolaivueen tahtotilaa on kuun-

nettu ja olemme vaikuttaneet osaltamme harjoitusten sisältöön.

8. Huoltolaivueen laivueharjoitus 3 ”Öljyntorjunta” rakennettiin niin, että pelastuslaitoksen joukot, Rajavartiolaitoksen ulkovartioalus, Meritaito Oy:n Oili-alukset ja SYKE:n rahtamat hinaajat olivat harjoituksessa mukana omin tavoittein, ja kaikkia yhdisti sama harjoituksen onnettomuusskenaario. SYKE on toiminut harjoituksissa johtovastuussa ja näin harjoituksen johtosuhteet vastaavat suunniteltuja ”oikeita” onnettomuustilanteita.

Iso kehys kansainvälisesti

Kansainväliset harjoitukset muodostavat harjoitustoiminnan ison kehyksen. Helsingin sopimuksen (Helcom) mukainen vuosittain järjestettävä öljyntorjuntaharjoitus Balex-Delta tuo kaikkien Itämeren rantavaltioiden öljyntorjuntajoukot samaan harjoitukseen. Harjoituksissa keskitytään sopimuksessa määriteltyjen harjoitusteemojen toteuttamiseen eikä uusia aluevaltauksia harjoitustoiminnan kehittämisessä ole juurikaan toteutettu. Harjoitukset ovat lyhytkestoisia päiväharjoituksia.

Kööpenhaminan sopimuksen harjoitukset ovat vuorovuosina Suomessa ja Ruotsissa järjestettäviä yhteistoimintaharjoituksia. Harjoitusteemat ovat vastaavat kuin Helcom-harjoituksissa. Harjoituksia on muista kansainvälisistä harjoituksista poiketen toteutettu myös jäätävissä olosuhteissa. Nämä talviset harjoitukset

mahdollistavat oman osaamisemme kehittämisen ja erityisesti osaamisen jakamisen muille viranomaisille. Kiinnostus harjoituksia kohtaan on ollut suurta ja harjoitusten yhteydessä järjestetyt konferenssit olleet suosittuja aina Kanadaa myöten.

Clean Sea -harjoitus on virolaisten viranomaisten kanssa järjestettävä harjoitus. Harjoitus toteutetaan sekä lyhyenä päiväharjoituksena. Yhteistyö virolaisten kanssa on vuosien saatossa vakiintunut ja harjoituksissa usein toteutettavat haveristialusten tyhjennystehtävät on suunniteltu hyvin.

Varusmiehet koulutetaan aluksilla

Öljyntorjunta-alusten aluskohtaiset harjoitukset toteutetaan valmiusvuorossa ollessa. Näillä viikoilla luodaan perusteet henkilöstön osaamiselle ja varmistetaan laitteiden toimintakunto. Kansallisilla ja kansainvälisillä harjoituksilla tavoitellaan eri valtioiden ja eri viranomaisten saumatonta yhteistyötä. Merivoimissa varusmiesten vaihtuvuus edellyttää jatkuvaa kouluttamista öljyntorjuntaan. Useiden yhteistoimintaharjoitusten toteuttaminen on osoittautunut tästä näkökulmasta hyväksi. Osaamista kyetään arvioimaan osana isoa torjuntaosastoa ja alusten miehistö saa hienoja kokemuksia kansainvälisestä yhteistoiminnasta.

**Kapteeniluutnantti
Miikka Törrönen
Kuljetusviirikön päällikkö**

Harjoitusvuosi huipentuu meripuolustusharjoitukseen

Rannikolaivaston alukset testasivat MEPU-16-harjoituksessa toimintatapojaan vaihtelevissa olosuhteissa. Tässä miinantorjunta-alus MHC (Mine Hunter Coastal) Katanpää.

Ohjusvene PGG (Patrol Gunboat, Guided-Missile) Porvoo.

Meripuolustusharjoituksen asema merivoimien vuosittaisena tärkeimpänä sotaharjoituksena jatkuu vahvana. Marraskuun puolivälin tuntumassa 7.–18.11.2016 pidetty meripuolustusharjoitus, MEPU-16, kokosi yhteen 2700 taistelijaa merivoimien joukoista ja reserviläisistä.

Harjoitus toteutettiin Saaristomeren ja Suomenlahden meri- ja rannikkoalueilla. Rannikkolaivastosta harjoitukseen osallistui satoja merisotilaita sekä aluksia kaikista eri alusluokista. Myös rannikkojoukot olivat vahvasti edustettuina tässä harjoituksessa. Kokonaisvahvuudesta noin puolet, 1400, oli ran-

nikkojoukkojen varusmiehiä. Myös reserviläisiä oli runsaasti, yhteensä 420 henkilöä, pääosa rannikkojoukoissa. Rannikkolaivaston maakuntajoukoille Raivaajaosasto Sääkselle ja Suojauskomppanialle MEPU-16 oli jälleen tärkeä harjoitusvuoden huipentuma.

Todentuntuisia tilanteita

MEPU-16-harjoituksessa kehitettiin henkilöstön osaamista ja testattiin meripuolustuksen toimintatapoja. Harjoitus piti sisällään muun muassa alueellisen koskemattomuuden valvonta- ja turvaamistilanteita sekä mereltä suuntautuvan hyökkäyksen torjunnan harjoittelua.

Koko harjoitus vedettiin läpi dynaamisena taktisena harjoituksena ilman erillistä osaharjoitusvaihetta,

jolloin saatiin enemmän harjoittelua toimintatapojen testaukseen. Mahdollisimman todentuntuinen harjoittelu yllättävine pelitilanteineen oli tärkeää koko organisaatiolle. Johtoportaille ja alusten henkilöstölle tarjottiin tilanteita, joihin tositilanteisakin pitää kyetä vastaamaan aikai-lematta.

MEPU-16 oli merivoimille tärkeä harjoitus etenkin johtamisen harjoittelussa. Ei riitä, että yksittäiset alukset osaavat tehtävänsä, vaan koko johtamisen ketjun yläjohtoportaanasta aina yksittäisen aluksen päällikölle on oltava toimintakunnossa

Nina Soini

Suomalais-ruotsalaiset harjoitukset 2016

SWEFINEX-harjoitus toteutettiin Ruotsissa toukokuussa 2016.

Suomen ja Ruotsin kahdenkeskisillä merivoimaharjoituksilla on nykyperinteensä 1990-luvun Loviisa-harjoituksissa, jolloin maiden merivoimat kehittivät yhteensopivuuttaan Naton kanssa harjoittelemalla Nato-toimintamalleilla. Edelleen harjoitellaan pääosin näillä malleilla, mutta nyt tavoitteet ovat kunnianhimoisemmat, painottuen kummankin maan kansallisen puolustuksen ja molempien maiden kahdenkeskisen yhteistoimintakyvyn kehittämiseen. Lavettina toiminnalle on viime vuonna puolustusministeritasolla virallistettu SFNTG, Swedish-Finnish Naval Task Group.

CJSE16

CJSE16 oli kansainvälinen harjoitus, jossa pääosa osallistujista oli Ruotsin ja Suomen maanpuolustuskorkeakoulun esipuseeri- ja yleisikuntaupseerikurssin opiskelijoita. Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoiden lisäksi Suomesta harjoitukseen osallistui esikuntahenkilöstöä FISE (Finland-Sweden) -yhteistyön kontekstissa kaksiviikkoiseen harjoitukseen. Suomalais-ruotsalaisen taisteluryhmän (SFNTG) esikunta ja sen alainen amfibiotisteluosaston esikunta harjoitteli tietokoneavusteisessa taktisessa johtamisharjoituksessa merioperaatioiden johtamista kuvitteellisen kriisinhallintaskenaarion puitteissa. Komentajana SFNTG:ssa oli ruotsalainen kommodori Bengt Lundgren. Suomesta oli vuo-

rostaan esikuntapäällikön tehtävissä komentaja Tuomas Tiilikainen. Esikuntien eri avaintehtävät vaihtuvat maidemme välillä vuorovuosina.

Harjoituksen toimivina komentajina ja esikuntina oli laaja kattaus aina ylimmästä JOINT-esikuntatasasta puolustushaarakomponentteihin, taisteluryhmiä (muun muassa SFNTG) ja alimpana taisteluosastoja. Harjoituksen merivoimakomponenttia johti Ruotsin merivoimien komentaja ja laivastojohtoportaat harjoittelivat Karlskronan laivastotukikohdassa. Oma SFNTG-esikuntamme toimi oikeassa johtamisympäristössään HSwMS Karlskronalla.

Yhteinen esikuntamme oli sitoutunut ja kehittymishakuinen, tarkoituksemme oli harjoitella yhteistä opeointia esikuntana. Yhteisten toimintatapamallien luominen, esikunnan prosessien kehittäminen, suunnitelmien, käskyjen ja toimeenpanon harjoittelu lisäsi yhteisopeointikykyämme. Kehitimme samalla yhteistä asiakirjavalmiuttamme lähestyvää SWEFINEX16-harjoitusta varten.

Harjoitukseen kuului vuorovaihteinen palaute ja mentorointi, jonka avulla esikunta pääsi arviomaan kriittisestikin omia prosessejaan ja yhteisopeointikykyään. Esikuntamme arvioitiin myös laadullisin kriteerein, jossa saimme kansainväliseltä kouluttajapuseeristolta palautteen. Palaute oli hyvin positiivinen ja antoi uskoa yhteiseen tekemiseemme. Yhteistyömme on sujuvaa ja ajattelemme useista merisodankäynnin asioista samalla tavalla.

SWEFINEX16

Gotlannin ja manner-Ruotsin välisellä merialueella harjoitettiin noin kahdenkymmenen sotalaivan voimin

toukokuussa 2016. Harjoitusjoukon koko oli yhteensä 850 merisotilasta, johdossaan SFNTG:n ruotsalainen komentaja kommodori Ewa Skoog Haslum, esikuntapäällikkönä Suomen merivoimista komentaja Patrik Lillqvist. Komentajavuoro vaihtuu vuosittain kuten myös keskeiset esikuntatehtävät ja taisteluosastokomentajuudet. Myös vetovastuu vaihtuu vuosittain, viime vuonna SFNTG harjoitteli Suomessa.

Harjoituksen teemana oli meriliikenteen suojaaminen kriisitilanteessa. Aluksi harjoiteltiin sen osa-alueita kattavasti pienissä kokoonpanoissa, sisältäen esimerkiksi tilannekuvan luomisen, sukellusveneen etsintää ja torjuntaa, ilmatorjuntaa, raivausta, miinanetsintää ja pintatorjuntaa. Toisessa, taktisessa vaiheessa, joukot jakaantuivat kahteen osapuoleen pääosan kuuluessa SFNTG:hen ja muutamien muiden skenaarion kuvitteelliseen vastustajaan. Dynaaminen ja puoliohjattu tilannekehitys vei lopulta syvään kriisiin, jossa molemmat osapuolet pääsivät harjoittamaan vaativampia juonimisia ja kokonaisvaltaista tulenkäyttöä.

Suomesta harjoitukseen osallistui pääosin Rannikkolaivaston joukkoja ja henkilöstöä. Puolet johtoesikunnasta oli suomalaisia, aluksista mukana oli miinalaiva Hämeenmaa, ohjusveneet Naantali ja Porvoo, monitoimialus Louhi, miinantorjunta-alukset Katapultti ja Purunpää. Ensi vuonna harjoitellaan taas Ruotsissa, koska se on NOCO17-isäntämaa.

***Rannikkolaivaston
operatiivinen osasto***

Kohti NRF-valmiutta

Nato käyttää kriisinhallintaan muun muassa nopean toiminnan NRF (Nato Response Force) -joukkojaan, joiden vasteaika vaihtelee joukoista riippuen muutamasta vuorokaudesta useisiin kuukausiin. NRF -valmiusjoukkoon voidaan sisällyttää myös kumppanimaiden joukkoja, joten Naton rauhankumppanima-

na Suomella on ollut mahdollisuus osallistua NRF -valmiuteen.

NRF -valmiuteen asetettavat joukot muodostetaan yhteisestä OCC (Operational Capability Concept) -joukkopoolista, johon myös Suomi on ilmoittanut joukkojaan. OCC -joukkopooliin on Merivoimista ilmoitettu muun muassa Hämeenmaa-luokan miinalaiva. Merivoimissa on linjattu, että alus on miinalaiva

Uusimaa, joka on tarkoitus asettaa valmiuteen vuonna 2017.

NRF -valmiuteen asetettavan kumppanimaan yksikön suorituskyky todennetaan Naton neliportaisen arviointiprosessin kautta. Arviointiprosessin kaksi ensimmäistä vaihetta, SEL-1 (Self Evaluation, Level 1) ja NEL-1 (Nato Evaluation, level 1) mittaavat yksikön yhteensopivuutta (Interoperability). Vastaavasti kaksi jälkimmäistä vaihetta, SEL-2 (Self Evaluation, Level 2) ja NEL-2 (Nato Evaluation, level 2) mittaavat

Miinalaiva Uusimaa Noble Mariner 2016 -harjoituksessa.

yksikön varsinaista suorituskykyä (Capability). Arvioinneista SEL -arvioinnit ovat kotimaassa suoritettavia, valvottuja itsearviointeja. Vastaavasti NEL -arvioinnit toteutetaan Naton hyväksymän arviointiryhmän johdolla. Miinalaiva Uusimaa on jo aiemmin läpäissyt koko neliportaisen arviointiprosessin (NEL-2 vuonna 2012). NEL-2 arviointi tulee kuitenkin uusia noin kolmen vuoden välein, ellei yksikkö ole osallistunut Nato-johtoiseen operaatioon tai toiminut vastaavissa tehtävissä.

Valmistautuminen NRF-valmiuteen aloitettiin Merivoimien esikunnan johdolla loppuvuodesta 2015. Tällöin varmistui, että miinalaiva Uusimaan tulee suorittaa NEL-2 -arviointi uudelleen vuoden 2016 aikana. Tämän seurauksena päätettiin, että miinalaiva Uusimaa osallistuu NRF-joukoille suunnattuun Noble Mariner 2016 -harjoitukseen ja että arviointi toteutetaan harjoituksen aikana.

Aluksen osalta valmistautuminen on jatkunut muun toiminnan ohessa koko vuoden 2016. Valmistautumisen keskiössä on ollut henkilöstön kouluttaminen, tehtävään soveltuvan henkilöstön alustava rekrytointi, sekä muutamien teknisten haasteiden voittaminen. Lisäksi alus on osallistunut mahdollisen operaation tehtävänkuvauksen ja materiaaliarpeiden päivittämiseen.

Henkilöstön osalta päädyttiin ratkaisuun, jossa NRF -valmiusaluksen henkilöstö muodostetaan alustavan operaatiohalukkuutensa ilmoittaneista palkatusta henkilöstöstä ja reserviläisistä. Tämä joukko päätet-

tiin myös ottaa mukaan evaluointiin. Miinalaiva Uusimaan NRF -valmiuden ylösajaminen konkretisoitui toden teolla viikolla 34, jolloin alus toteutti evaluointiin valmistavan harjoituksen osana METU -harjoitusta. Uusimaalla toteutettiin kertausharjoitus, johon osallistui 34 reserviläistä, sekä 43 kantahenkilökuntaan kuuluvaa henkilöä. Viikon aikana keskityttiin perustoimintoihin, vahvuuksiin, sekä valmiuden säätelyyn. Harjoitus oli erityisesti reserviläisten perehdyttämisen kannalta erittäin tärkeä ennen Noble Mariner -harjoitukseen lähtöä.

Noble Mariner -harjoitus suunniteltiin toteutettavan siten, että viikon 39 maanantaista keskiviikkoon varattiin varustamiseen ja rannassa tapahtuvaan koulutukseen. Seuraavat 9 päivää varattiin merellä tapahtuvaan aiempaa vaativampaan koulutukseen sekä itse harjoitukseen ja evaluointiin valmistautumiseen. Evaluointi suunniteltiin toteutettavan harjoituksen ensimmäisen viikon, CET/FIT -vaiheen aikana, taktisen vaiheen kehittäessä edelleen henkilöstön osaamista.

Harjoitukseen siirtyminen käytettiin tehokkaasti koulutukseen, mikä oli selkeästi nähtävissä itse evaluoinnissa. Harjoituksen CET/FIT -vaiheen aikana toteutetussa NEL-2 -arvioinnissa aluksen suorituskykyä arvioitiin usealla eri osa-alueella, käyttäen referenssinä Naton standardeja. Arvioitavia osa-alueita olivat muun muassa aluksen rakenne ja järjestelmät, ilmapuolustus, pintatorjunta, sukellusveneentorjunta, suojeleminen, suojapalvelu, lääkintä, merenkulku, merimiestaito, täyden-

nykset merellä, sekä johtaminen. Voidaankin todeta menneen viikon olleen varsin kiireinen. Arviointiryhmän antaman palautteen (Initial Field Report, IFR) perusteella uskoisin, että alus on hyvinkin saavuttanut tavoitteensa ja läpäissyt NEL-2 -arvioinnin. Virallinen lausunto tulee kuitenkin vasta kun Nato on virallisesti hyväksynyt arviointiraportin.

NRF -valmiuden aikaisen mahdollisen operaation henkilöstökrytynti on kokonaan oma prosessinsa, joka käynnistetään, mikäli Uusimaa käsketään osallistumaan operaatioon. Nyt on kuitenkin kyetty luomaan henkilöstöpooli, joka on koulutettu ja testattu kriisinhallintaoperaatiota silmällä pitäen. Tätä joukkoa voidaan hyvinkin pitää aluksen kriisinhallintahenkilöstön runkona. Tämän lisäksi Noble Mariner -harjoitus on monipuolisuudellaan tarjonnut erityisesti palkatulle henkilöstölle mahdollisuuden oppia uutta ja haastaa itsensä. Uskon vakaasti, että myös muista yksiköistä tulleet henkilöt ovat saaneet harjoituksesta arvokasta kokemusta, joka palvelee koko Merivoimia kotimaan tehtävissä. Olen erittäin tyytyväinen sekä palkatun henkilöstön että reserviläisten merkittävään panokseen valmiuden luomisessa. Jokaisen mukana olevan henkilön asenne ja työskentelymoraali on ollut huippuluokkaa.

**Komentajakapteeni
Pasi Puoskari
miinalaiva Uusimaan päällikkö**

Raivaajat Kökarissa

Vuosittain Rannikkolaivasto tekee noin 30 sotilasräjähteen raivaamistehtävää. Kapteeniluutnantti Harri Harju kertoo millainen oli raivaamisoperaatio Ahvenanmaan Kökarissa.

Rannikkolaivasto sai tehtäväkseen raivata Kökarissa olevan merimiinan, joka sijaitsi sortuneessa luolassa noin 30 km päässä Maarianhaminasta. Kyseessä oli merimiina M/12, jonka lataus oli 100 kg TNT räjähdysainetta. Yliluutnantti Kimmo Raanti sekä kapteeniluutnantti Harri Harju toimivat raivaajina tehtävässä, joka toteutettiin 14.–15.6.2016.

Tehtävä toteutettiin Ahvenanmaan poliisin virka-apupyynnön johdosta, yhteistyössä poliisin ja Merivartioston kanssa.

Kökarin linnaketta varten rakennettiin vuonna 1942 majoitusluola sairas- ja toimistotiloineen Alvikin kallioon. Sodan päätyttyä syyskuussa 1944, valvontakomissio määräsi

Raivaustyömaan sijainti oli haasteellinen. Kulku sortuneeseen luolaan maan alle kävi kivilohkareiden läpi.

Miina leikattiin auki hydraulileikkurilla.

luolan tuhottavaksi. Keväällä 1945 tuhoamiseen käytettiin merimiinoja ja torpedokärkiä. Haluttua tulosta ei kuitenkaan saatu aikaiseksi.

Valvontakomissio vaati vielä toista räjähdystä, mutta kumpikaan niistä ei ollut tarpeeksi suuri, jotta kallio olisi luhistunut. Kallio tuli räjäytyksien voimasta lohkaraina alas, ja luola, jossa merimiina oli, jäi raunioiden alle. Kapteeniluutnantti Harju kuvaili näkemiään suurimpia lohkaraita "pikku Fiatin"-kokoisiksi. Hän painottaa, että mikäli jokin olisi raivaustehtävässä mennyt pieleen, ei pienillä ruhjeilla olisi selvitty.

– On aika hurja tiedostaa keskellä raivaustehtävää olevansa luolan katolla ja kaveri on 7 metriä alapuolella saman luolan sisällä. Luola olisi voinut romahtaa tai miina räjähtää, Harju muistelee.

Raivaamistyönjohtajana operaatiossa toiminut Kimmo Raanti oli kahdesta raivaajasta sopivamman kokoinen luolaan, joten Harju jäi luolan ulkopuolelle yhdessä veneenkuljettaja Rami Erholmin kanssa varmistamaan turvallisuuden sekä laitteiden laskemisen alas luolaan.

Kuilujen kautta käsiksi kohteeseen Raanti pääsi ryömimään pienestä, juuri ja juuri, miehen kokoisesta aukosta sisään. Hän eteni n. 40–45 metriä pitkän matkan päästäkseen paikkaan jossa miina oli. Tiedustelun

ansioista tiedettiin, että miina löytyisi luolan toisesta päästä. Sieltä löytyi myös osin romahtanut tuuletuskuilu, jonka avulla Harju sekä Erholm saivat toimitettua Raannille tarvittavat välineet. Leveydeltään kuilu oli noin ämpärin kokoinen.

– Ensinnäkin laskimme valaistuksen, sitten pelastusalan puhdistusajoneuvosta lainaamamme hydraulileikkurin ja muut miinan paloitteluun tarvittavat välineet. Miinan räjäytys paikallensa ei tullut kyseeseen, sillä olimme siviilihenkilön mailla ja hänen omaisuutensa olisi voinut vaurioitua. Ensimmäiseksi Raannin piti kuitenkin tarkistaa miinan vaarattomuus, Harju kertoo kesäkuun tapahtumia.

Kimmo Raannin täytyi varmistua olisiko miinassa vielä paikallaan toimintakuntoinen räjäytin ja upotuslaite. Niiden paikallaolo merkitsisi räjähdysvaaraa. Niitä ei kuitenkaan ollut, mutta vaara ei silti ollut ohi. Miinan räjähdysainelatausta purkaessa muodostui luolatilaan myrkyllistä TNT-pölyä, jonka vaarallisuuden takia Raannin piti käyttää hengityssuojainjärjestelmää koko luolassa olo ajan. Hanskat ja suojahaalarit olivat myös pakolliset, jottei ihokosketusta vaarallisten aineiden kanssa tapahtuisi.

Peräti 10 tuntia raivauksesta meni siihen, kun Raanti ensin avasi miinan kuoren ja latauskammion hyd-

raulileikkurin avulla ja sen jälkeen irrotti latauskammioon valetun räjähdysaineen apunaan mm. puukiiilat ja vasara. Harju ja Raanti ovat yhtä mieltä siitä, että aikaa miinan purkamiseen kului haasteellisissa olosuhteissa kokonaisuudessaan kahden päivän raivaustyöstä paljon. Mutta räjähteitä raivatessa kiire voidaan unohtaa. Turvallisuus ennen kaikkea raivaajat toteavat.

– Kaiken ollessa valmista nostimme seitsemän kuormaa räjähdysainetta tuuletuskuilun kautta ylös. Miinan tyhjät kuoret jätimme luolan sisälle, Harju kuvailee.

Räjähdysaineen tuhoamista varten Harju ja Raanti suuntasivat maakuntarajojen ulkopuolelle, merivoimien varmistamalle ja raivaajien etukäteen tiedustelemalle alueelle. Räjähdysaineet laskettiin laatikoihin pakatuissa noin 15 kg:n erissä vetteen 7 metrin syvyyteen. Laatikko kerrallaan ne hävitettiin räjäyttämällä turvallisesti. Taas yksi onnistunut raivaustehtävä!

– Haastavinta on aina määrittää tuotteen vaaratekijät ja miettiä mitkä ovat itselle ja ympäristölle turvallisimpia raivausmenetelmiä. Kai räjähteiden kanssa työskentely on ollut kaikkien pikkupoikien unelma, Harju hymyilee.

Rosamari Rissanen

Esikunta tuottaa tilannekuvan

Rannikkolaivaston näkyvä toiminta painottuu pitkälti laivueisiin, mutta taustalla toimii laivaston esikunta, jonka merkitys ei ole lainkaan vähäinen. Esikunta sai elokuussa 2016 uuden esikuntapäällikön, komentaja Janne Muurisen, joka seuraavassa vastaa kysymyksiin esikunnan työstä.

Millainen on esikunnan rooli Rannikkolaivaston organisaatiossa?

Esikunta on joukko, joka koostuu eri alojen asiantuntijoista. Esikunnan tehtävänä on tuottaa laivaston komentajalle tilannekuva, joka mahdollistaa ennakoivan päätöksenteon. Tämä pätee kaikilla osa-alueilla ja kaikissa valmiustiloissa, eikä ainoastaan operatiivisessa toiminnassa, jolla on tietysti keskeinen rooli esikuntatyössä. Käytännössä tämä tarkoittaa laivaston saamien tehtävien laadukasta valmistelua sekä komentajan päätösten ja esitysten ennakoivaa valmistelua.

Miltä esikunnan henkilöstön työskentely vaikuttaa?

Kokemukseni Rannikkolaivaston esikunnan henkilöstöstä on erittäin positiivinen. Olen kohdannut ammattitaitoa ja osaamista jokaisella alalla. Meillä on kaikki edellytykset olla todella hyviä, tehden yhdessä laadukasta esikuntatyötä.

Millainen on esikuntapäällikön rooli tämän henkilöstön esimiehenä sinun kohdallasi?

Olen luonteeltani joukkuepelaaja. Olen mielelläni tietoinen osastojen valmistelujen vaiheesta ja mukana asioiden valmisteluissa. Esikunnan henkilöstön esimiehenä pyrin huolehtimaan hyvästä työilmapiiristä ja yhdessä tekemisen ajattelutavasta.

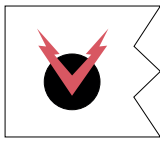
Mitkä ovat olleet esikunnan merkittävimmät tehtävät vuonna 2016?

Kuluvan vuoden aikana tärkein tehtävä on ollut korkean valmiuden edellyttämien toimintojen ylläpito sekä poikkeusolojen johtamisen kehittäminen. Isoja ja tärkeitä töitä on

ollut kuluvan vuoden aikana useita. Jokainen on omalla osuudellaan vaikuttanut Rannikkolaivaston tehtävien hoitamisessa. En nosta esiin erikseen mitään yksittäistä tapahtumaa, sillä jokaisen oman tehtävän hoitaminen laadukkaasti on ollut merkki siitä, että työemme on tuloksellista.

Entä mitä haasteita esikunnalle on luvassa vuodelle 2017?

Vuonna 2017 työskentelemme valmiuden ollessa toimintaamme ohjaava asia. Sen lisäksi jatkamme saamiamme operatiivisia suunnittelutehtäviä sekä osallistumme Laivue 2020 -projektin tukemiseen asiantuntijoilla. Kaikessa esikunnan suunnittelutyössä tulee muistaa laivaston alushenkilöstön jaksamisen näkökulma. Pyrimme muun muassa selkeyttämään harjoitusten ja huoltojaksojen rytmittelyä ja suunnitteleme siten, että muutokset olisivat pieniä ja niitä olisi harvassa. Ensi vuodelle esikunnan työtekijöille asettaisin yhden selkeän haasteen: Tehdään yhdessä, toisiamme tukien ja tavoitellaan sitä, että meidän työilmapiirimme on sellainen, että olemme edelleen haluttu työpaikka.

Miinantorjunnan erikoisosaaja

4. Miinantorjuntalaivue muodostuu Katanpää-luokan miinantorjunta-alusten luoman suorituskyvyn ympärille, jota johtaa laivueen esikunta. Suorituskyvyn tärkeinä täydentäjinä ovat Kuha- ja Kiiski-luokan raivaajat sekä raivaajasukeltajatoiminta. Tällä kokonaisuudella 4. Miinantorjuntalaivue toteuttaa päätehtävänsä, meriyhteysien turvaamisesta miinantorjunnan osalta.

*Katanpää-luokan miinantorjunta-alusten kalusto on monipuolinen.
Kuvan ROV (Remote Operated Vehicle) toimii veden alla mm. tunnistustehtävissä.*

Vuosi 2016 oli koulutuksen ja harjoitusten osalta varsin työntäyteinen otettaessa vastaan uutta Katanpää-luokan suorituskykyä. Valmiuden ylösajossa toteutettiin lukuisia määriä eri testejä sekä takuuajan toimenpiteitä. Vuoden merkittävänä kulmapisteenä oli kolmannen eli viimeisen aluksen, MHC (Mine Hunter Costal) Vahterpään luovutus merivoimille Italiassa 2.11.2016.

Monipuolinen suorituskyky on luotu toimimaan rannikkomme haastavissa vesi- ja pohjaolosuhteissa kaikkina neljänä vuodenaikana. Purjehduskauden aikana laivueen alukset toteuttavat pohjankartoitusta meri- ja satama-alueilla sekä harjoittelevat merimiinojen etsintää, tunnistusta ja raivausta. Järjestelmät on suunniteltu siten, että niitä voidaan tarvittaessa käyttää samanaikaisesti eri toiminta-alueilla.

Koulutuksen ja harjoitusten kautta valmiustavoitteisiin

Koulutus- ja harjoitustoiminnan osalta toimintavuosi 2016 oli osallistumista niin kansallisiin kuin kansainvälisiin harjoituksiin. Alukset toteuttivat myös henkilöstölle ja järjestelmille tärkeitä aluskohtaisia meriviikkoja, jolloin suorituskykyä päästiin hiomaan äärimmilleen. Varusmieskoulutuksen osalta on jatkettu saapumiserien kouluttamista miinantorjunnan perustehtäviin Katanpää-luokalla. Merkittävänä tehtävänä oli myös osallistuminen Italiassa MHC Vahterpään rakennusvalvontaan sekä merikokeisiin.

Miinantorjunnan kokonaisuuteen kuuluu myös Kuha- ja Kiiski-luokan raivaajat, joiden käytöstä vastaa maakuntajoukko, osasto "Sääksi". Sääksi vietti vuonna 2016 toimintansa 10-vuotisjuhlaa vahvasti työn merkeissä osallistuen sekä vapaaehtois- että kertausharjoituksiin läpi purjehduskauden. Motivoituneiden ja ammattitaitoisten reserviläisten ansiosta laivueessa varmistetaan tärkeän raivauskyvyn säilyminen pitkälle tulevaisuuteen.

Huolimatta moderneista järjestelmistä, raivaajasukeltajatoiminta on edelleen miinantorjunnan keskeinen suorituskyky ja sen valmiudellista kehittämistä osana laivueen tehtäviä on jatkettu yhdessä Rannikkoprikaatin kanssa. Tulevaisuudessa laivueen tehtävä raivaajasukelta-jaosaajana tulee kasvamaan entisestään.

Valmiina tuleviin tehtäviin

Kuluneella purjehduskaudella 2016 Katanpää-luokan suorituskyky osoitti jälleen, että monipuolinen "työkalupakki" soveltuu hyvin vaativiin miinanetsinnän ja -torjunnan olosuhteisiimme. Vuoden 2017 tavoitteena on saattaa viimeiset takuuajan testit päätökseen ja jatkaa miinantorjuntavalmiuden kehittämistä tavoitteiden mukaisesti. 4. Miinantorjuntalaivue tarjoaa erittäin mielenkiintoisia työtehtäviä henkilöstölle. Hyvän motivaation ja uuden aluskaluston myötä laivue on valmiina toteuttamaan päätehtävänsä osana meriyhteyksien turvaamista.

Komentaja Kristian Isberg
4. Miinantorjuntalaivueen
komentaja

Ei pelkästään kansimies

Karttatyöskentelyä.

Katanpää-luokan ensimmäinen saapumiserä varusmiehiä otettiin vastaan Purupäällä syksyllä 2014. Kun uusi alusluokka aloittaa varusmiesten kouluttamisen, tulee suunnitteluun varata aikaa ja henkilöstöä. Kokemuksia koulutuksen toteutuksesta ja laadusta on vaihdettu perusyksiköiden eli alusten välillä ja palutteen perusteella koulutus on asettumassa muotoonsa. Myös muiden yksikköjen kokemuksia on hyödynnetty, mutta miinantorjunnan viitekehiksessä luodaan nyt uutta koulutuskulttuuria. Varusmiesten tehtävät alusluokalla ovat ainutlaatuisia.

Paljon teknistä osaamista

Perinteiseen tapaan varusmiehet jaetaan aluksella kansi-, kone-, sekä talousjoukkueisiin. Tämä ei kuitenkaan ole kuin jako erikoisaloihin, joihin varusmies koulutetaan perusteellisemmin. Tosiasiassa jokainen saa koulutuksen jokaisesta alasta, jolloin jokaista henkilöä voidaan käyttää tarvittaessa missä tahansa tehtävässä.

Katanpää-luokan alusten päätehtävänä merivoimissa on pohjankartointu sekä miinantorjunta. Näissä alus on teknologialtaan ja mahdollisuuksiltaan aivan maailman kärkeä. Kos-

ka alusluokka on ainoaa laatuaan puolustusvoimissa, varusmiesten koulutuskin keskittyy pitkälti pohjankartoitukseen sekä miinantorjuntaan. Jokainen varusmies oppii tulkitsemaan etsintä- sekä kartoitus-sensoreiden tuottamaa dataa sekä käsittelemään ja toimimaan robottien sekä laitteiden parissa. Laitteiden testaukset sekä laskemiset tulevat merellä ollessa tutummiksi kuin omat taskut.

Koulutuksen jälkeen, kun tietotaitoa ja kokemusta laitteista on kertynyt, saavat varusmiehet käsitellä laitteita itsenäisesti, jolla varusmies näkee itse oman kehityksensä sekä tuntee itsensä tärkeäksi osaksi aluksen henkilöstöä. Varusmiespalveluksesta tulee mielekkäänä, kun itse pääsee näyttämään taitonsa sekä toimimaan tärkeänä osana aluksen suorittamia tehtäviä.

Kuten jo aiemmin on tullut ilmi aluksen toiminnasta, on myös erittäin tärkeää tietää mitä sieltä pohjasta oikein etsitään. Varusmiehet saavat kattavan koulutuksen miinatyypeistä ja niiden ominaisuuksista. Jokainen varusmies on myös päässyt konkreettisesti seuraamaan sekä harjoittelemaan miinantorjuntaa, niin perinteisemmälläkin kalustolla kuin uudemmallakin huipputeknologialla.

Nopeasti tehtäviin kiinni

Uuden varusmieserän koulutus on alkanut vauhdikkaasti. Vain muutama viikon aikana, jonka miehistö on aluksella asustanut, ovat he päässeet jo reilusti tutustumaan aluksen toimintaan merellä. Päivät merellä ovat olleet pitkiä, jotta miehistö

on nopealla tahdilla päässyt kiinni omiin tehtäviinsä alusluokalla. Pitkän merijakson aikana miehistö on päässyt syvällisemmin tutustumaan aluksen pelastuskalustoon sekä harjoitellut toimimista pelastautumisen tullessa eteen. Tämän harjoituksen huipentumana miehet viettivät yön pelastuslautassa toimien siellä itsenäisesti sekä hypotermiatestissä, jossa jokainen sai osviittaa siitä miten viileä vesi vaikuttaa omaan kehoon sekä toimintakykyyn.

Koulutusprosessi sekä miehistön oppimisprosessi on ollut palkitsevaa. Miehistö pääsi osallistumaan merimiinojen räjäytyskokeisiin, jonka huipentumana olivat miinojen räjäytykset, joita päästiin seuraamaan aitiopaikalta. Toisena suurena koulutuksellisenä merkkiapaaluna voidaan pitää ensimmäisiä ammuntoja. Miehistö oli omaksunut turvallisen sekä varman aseenkäsittelyn. Osaamista päästiinkin näyttämään Baltic Shield-harjoituksen LKK (laivakonekivääri)-ammunnoissa, jossa maalia simuloi lennokkiryhmän kauko-ohjattava lennokki. Ammunnat olivat harjoitukseksi mielekkäitä, kun päästiin harjoittelemaan oikean maalin kanssa.

Liikunta on myös iso asia alusluokan varusmieskoulutusta. Nousujohtaisen koulutuksen myötä 4. Miinantorjuntalaivue voitti merivoimien vuosipäivänä järjestetyn laivueiden välisen Paavo Nurmi -kilpailun. Kilpailussa varusmiehet olivat tärkeä osa joukkuetta.

Koska Katanpää-luokka on ainoa merivoimien alusluokka, joka kykenee miinantorjuntaan, kulkevat myös aluksella koulutettavat va-

rusmiehetkin ylpeinä varuskunnan kaduilla. He tietävät olevansa ainutlaatuinen ja tärkeä osa merivoimien kokonaisuutta. Aluksen henkilöstö tunnetaan myös mito-miehinä (miinantorjunta), koska he ovat ainoita, joilla on tarvittava tietotaito erittäin teknisen alusluokan hallitsemiseen.

Alikersantti Santeri Taavitsainen
Miinantorjunta-alus
Purunpään kansi-aliupseeri

Laitteiden kanssa työskentelyä.

Maakuntajoukon valmius syntyy harjoittelulla

Raivaajaosasto Sääkselle vuosi 2017 on joukon 10-vuotisjuhlayvuosi. Merkkipaalua juhlistettiin syyskuussa Suomen Joutsenella juhlaseminaarissa, jossa julkistettiin myös maakuntajoukon 10-vuotishistoriikki

Kymmenen vuotta on lyhyt ikä reserviläisjärjestölle. Puolustusvoimien toiminnassa se on kuitenkin pitkä aika. Maakuntajoukkojen perustamisen jälkeen merivoimat on kokenut valtavia uudistuksia, organisaatiot ovat muuttuneet, ihmiset vaihtuneet. Palkatun henkilöstön puolelta kaikki avainhenkilöt ovat ehtineet vaihtua. Reserviläisten joukossa noin puolet

joukosta on pysynyt mukana kaikki nämä vuodet. Tämä tuo pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta toimintaan.

Olemme joka vuosi rekrytoineet uusia innokkaita miehiä – ja nyttemmin myös naisia – mukaan toimintaamme. Omat konkarimme kouluttavat kokelasjäseniä niin peräkannella, konehuoneessa kuin ohjaamossa-

Raivaajaosasto harjoittelee mm. Kuha-luokan raivaajilla.

Navigointi saaristomaisemissa vaatii taitoa.

kin. Palkatun henkilöstön voimin on pystytty toteuttamaan laajoja koulutuspaketteja, hienoimpana esimerkkinä sotilaskoneenhoitajakurssi, jonka myötä saimme suuren joukon uusia Kiiski-luokan konepäälliköitä. Ristiinkoulutustakin tapahtuu erikoisalojen välillä. Reserviläisarmeijan suurin vahvuus – siviiliosastaminen – saadaan myös luontevasti hyödynnettyä koulutuksessa. Jopa Kiiski-luokalla alkaa olla tietotekniikkaa siinä määrin runsaasti, että IT-miehet ja muut bittinikkarit tulevat todella tarpeeseen, kuten myös perinteisempien alojen osaajat, olipa kyse sitten englannin kielestä tai dieselmootorin huollosta.

Suurin haaste toiminnassa on alati teknistyvän puolustushaaran asettama vaatimustaso. Vaikka maakuntajoukon reserviläiset ovat etuoikeutettuja päästessään vapaaehtoisin tai ”koviin” kertausharjoituksiin jopa 10-15 päivää vuodessa, kasvaa vaadittavien tietojen ja taitojen joukko jatkuvasti sellaista vauhtia, että kertauspäivien määrä muodostaa pullonkaulan uusien asioiden omaksumiselle. Useimmat Sääksen reserviläisistä liikkuvat aktiivisesti merellä joko työnsä tai harrastustensa puolesta. Sotalaiva toimintaympäristönä poikkeaa silti tutusta työpisteestä, varsinkin perus-”konttorirotan” näkökulmasta.

Kevään ensimmäinen harjoitus meneekin aina perustaitojen muis- teluun sekä kaikkien laitteiden ja

varusteiden toimintaperiaatteiden palauttamiseen muistin syövereistä, jossa ne talvikaudella ovat itsestään järjestäytyneet hieman taka-alalle. Vuoden kääntyessä kohti syksyä päästään taas täyteen tohinaan ja purjehduskausi huipentuu isoon kertausharjoitukseen. Jo kahtena vuotena olemme osallistuneet meripuolustusharjoitukseen marraskuussa, jolloin keliolosuhteetkin voivat olla haastavat tuoden lisämaustetta toimintaan. Suurten harjoitusten paras anti reserviläismiehistöllä toimivalle alukselle on yhteistoiminta muiden, isompien alusyksiköiden kanssa. Lisäksi viikon harjoituksessa ehditään harjoittelemaan laajasti isoja kokonaisuuksia, kun yksittäiset viikonloput pyritään painottamaan tiettyyn teemaan, kuten tänä syksynä tukeutumiseen.

Mainitut tekniset ja muut haasteet on saatu selätettyä hienosti Raivaajaosasto Sääksen toiminnassa. Sopiva tasapaino on löytynyt uusien jäsenten rekrytoinnin ja vanhojen ”jermujen” kertauttamisen välillä. Reserviläiset ovat saaneet nousujohteisesti yhä haastavampia tehtäviä hoitaakseen. Kiiski-luokan alukset ovat jo vuosia operoineet pelkällä reserviläismiehistöllä, ja Kuha-luokalla palkatun henkilöstön rooli on siirtynyt enemmän tutorin ja ohjaajan kaltaiseksi: useimmat tehtävät pystytään sekä suorittamaan, johtamaan että kouluttamaan omien reserviläistemme toimesta. Jonkin verran ”norminpurkutalkoita” kaivat-

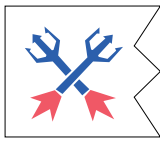
taisiin edelleen, mutta esimiehemme lienevät näistä hyvinkin tietoisia, ja asiat ovat työn alla. Se kuuluisa iso laiva kääntyy joskus hitaasti.

Kertausharjoitusvuorokausien määrä on ollut ja tulee olemaan perinteinen huolenaiheemme. Miinantorjuntaa, aivan kuten muitakin merisotilaallisia taitoja, oppii vain tekemällä. Tehokkainta tekemällä oppiminen on aidossa ympäristössä, aluksella, merellä. Yksittäisen reserviläisen kohdalla kertauspäivien määrää ei voi loputtomasti kasvattaa, koska sekä siviilityö että perhe-elämä asettavat rajoitteita poissaoloille kotoa ja palkanmaksajan sorvin äärestä. Tärkeää on kuitenkin pystyä takaamaan jokaiselle viirikön reserviläiselle tasapuoliset mahdollisuudet harjoitella omaa tehtäväänsä vuosittain. Yksikin taukovoosi alusympäristöstä muodostaa suuren haasteen osaamisen ylläpidolle.

Raivaajaosasto Sääksi on kymmenessä vuodessa saavuttanut korkean valmiuden. Sen ylläpitämiseksi reserviläiset ovat motivoituneita käyttämään aikaansa koulutuksen ja harjoitusten parissa.

**Reservin kapteeniluutnantti
Oskari Huiskala
Viirikön varapäällikkö**

Kirjoittaja toimii siviilissä johtotehtävissä ICT-alan yrityksessä, ja viettää vapaa-aikansa purjeverneen ruorissa.

6. Pintatorjuntalaivue

Valmius edellä

Korkean valmiuden ylläpito sekä erityisesti pintatorjuntaan liittyvän taistelutekniikan hallinta on aina ollut ja tulee olemaan jatkossakin 6. Pintatorjuntalaivueen ydintoimintaa. Korkeaa osaamista edellyttävät myös sukellusveneentorjunta ja ilmatorjunta, muita merellisen sodankäynnin osa-alueita väheksymättä.

Rauma-luokan ohjusveneet kuuluvat 6. Pintatorjuntalaivueen kalustoon

Vaativa toiminta, merivoimien pää-asejärjestelmien käyttö sekä monipuoliset tehtävät edellyttävät jatkuvaa koulutusta ja harjoittelua. Laivaston sanomien tämän vuoden teeman mukaisesti laivueen normaalin arkeen kuuluu, että ”valmius syntyy koulutuksella ja harjoittelulla”, näin siis myös vuonna 2016. Kuluneen vuoden osalta harjoituksia avataan lukijalle seuraavissa teksteissä, samoin kuin taisteluvälinealan koulutusta varusmiesten osalta.

Paljon muutakin

Elämä laivueessa olisi melko helppoa, jos voisimme keskittyä vain koulutukseen ja harjoitteluun. Valmiutta kehitettäessä on syytä muistaa, että samalla on toteutettava tinkimättömästi alueellisen koskemattomuuden valvontaan liittyvät tehtävät, hoidettava asianmukaisesti hallintoa sekä huolehdittava henkilöstön hyvinvoinnista ja käyttöömme annetun taisteluvälineen moitteettomasta ylläpidosta.

Materiaalista valmiutta on viime vuosina kehitetty alusten peruskorjauksilla, joihin laivueesta on osoitettu merkittävästi henkilöresursseja ja työpanosta. Rauma-luokan peruskorjauksen jälkeiset toimenpiteet ovat edellyttäneet henkilöstöltä paljon, ehkä jopa liian paljon. Tuoreimpana on käynnissä Pansio-luokan

miinalautojen peruskorjaus. Ensimmäinen peruskorjattu alus, miinalautta Pansio, on tätä kirjoitettaessa juuri palannut kotitukikohtaan. Ensi-vaikutelma on, että peruskorjaus on onnistunut hyvin.

Kansainvälinen toiminta tuo yhden lisämausteen laivueen kokonaisuutensa toimintaan. Tätä tekstiä kirjoittaessani laivueen yksi aluksista, miinalaiva Uusimaa, on Pohjanmerellä kansainvälisessä harjoituksessa. Harjoituksesta saavat opit ja kokemukset hyödynnetään täysimääräisesti kansallista valmiutta kehitettäessä. Kansallisen puolustuksen edellyttämää osaamista kehitetään vuosittain myös kansainvälisissä harjoituksissa, vuosi 2016 ei ole tehnyt tähän siis poikkeusta.

Henkilöstön merkitystä ei voi korostaa liikaa

Vaativan valmiuslustoiminnan, koulutuksen, kansallisten ja kansainvälisten harjoitusten, teknisten välineiden ylläpidon, henkilöstön hyvinvoinnin ja asianmukaisen hallinnon yhteensovittaminen on monimutkainen yhtälö. Yhtälöä ei ole onnistuttu ratkaisemaan viime aikoina kaikilta osin parhaalla mahdollisella tavalla. Erityisesti henkilöstön jaksamisesta on huolehdittava jatkossa paremmin, tähän tullaan kiinnittämään erityistä huomiota vuonna 2017.

Tähän tarvitsemme myös ylempien johtoportaiden tukea. Ensiarvoisen tärkeää on, että toimintamme kyetään suunnittelemaan ja toteuttamaan siten, että ”kotirintamalla” tiedetään hyvissä ajoin milloin oma läheinen on ”valmiusrintamalla” ja siten poissa kotoa. Erityisesti tämä korostuu niissä perheissä, joissa on lapsia.

Sivuvastaiseen

Laivue on hieno ja vaativa palvelupaikka, niin varusmiehille kuin henkilökunnallekin. Motivoitunut, ammattitaitoinen ja hyvin koulutettu henkilöstö on avainasemassa, jotta meille annetut tehtävät tulevat hoidettua laivueen parhaita perinteitä noudattaen.

Eräs ajattelija on todennut; ”Vastatuuleen kryssiminen on miehekästä, mutta raskasta. Myötätuuleen mennessä ei oikein tapahdu mitään. Parhaimmillaan matka taittuu sivutuuleen, tai oikeastaan sivuvastaiseen” - Ensi vuoden kulkusuuntaa määritettäessä ja purjeiden säätöjä hakiessa tätä kannattaa hetki miettiä, 6.Pintatorjuntalaivueessa valmiutta syntyy koulutuksella ja harjoittelulla myös vuonna 2017!

**Komentaja Sauli Rimmanen
6. Pintatorjuntalaivueen
komentaja**

Taisteluvälinealan varusmiehenä ohjusveneellä

Varusmiesten taisteluvälinealan tehtävät ovat aseiden käyttöön liittyvät miehistötehtävät ja varusmiesjohtajilla on näiden lisäksi miehistön kouluttamiseen ja johtamiseen liittyvät tehtävät.

Miehistötehtäviä ovat muun muassa ampujana toimiminen 12.7 ilmatorjuntakonekiväärillä, syvyyspommien pudottajan tehtävät sukellusveeneentorjunta-ammunnoissa, maalinosoitustehtävät ja ilma- sekä pinta-maalien tähyttäminen viestisillalla. Näiden lisäksi on runsas määrä erilaisia huoltotehtäviä, valmistelu- ja valvontatehtäviä sekä laitteiden ja

välineiden käsittelyyn liittyviä tehtäviä, kuten meritorjuntaohjusten lastaukseen liittyvät tehtävät.

Taisteluvälinemiehen (TVÄL-miehen) arki satamassa koostuu yleensä monipuolisesta ja toisistaan hyvinkin erilaisista koulutustilaisuuksista ja valmistelutehtävistä sekä huoltopalvelusta. TVÄL-kou-

Varusmiesten koulutukseen kuuluu osallistuminen harjoituksiin merellä.

Rauma-luokan ohjusveneet ovat merivoimien iskukykyisimpiä taistelualuksia. Ne ovat nopealiikkeitä ja niissä on monipuolinen aseistus. Yhdellä ohjusveneellä palvelee 5-6 varusmiestä. Heistä yleensä kolmen koulutushaara on painottunut taisteluvälineisiin eli aluksen aseisiin. Lisäksi aluksen varusmiesjohtaja on koulutukseltaan erikoistunut taisteluvälineisiin (TVÄL).

lutuksessa kaikki saavat runsaasti aseenkäsittelyyn ja asehuoltoihin liittyvää koulutusta. Kouluttajina toimivat niin aluksen palkattu henkilöstö kuin varusmiesjohtajat. Joskus opettelemme taas miten aluksen viestiyhteydet toimivat, kun taas joskus saatamme maalata alusta telakassa. Satamassa palvelus alkaa 06.30 ja loppuu kello 16.00, jonka jälkeen yleensä on laiturivahtia. Laiturivahdissa varusmiehet kiertävät satamassa olevilla aluksilla yhdessä vahtiupseerien kanssa ja pitävät huolta että kaikki on ohjeiden mukaisesti kunnossa. Tällä taataan, että laivalla olevat voivat nukkua rauhassa ja ongelmatilanteissa aina joku on hereillä ja kykenee auttamaan tarvittaessa. Laivat kun ovat sokkeloisia ja ahtaita sekä täynnä jatkuvasti käynnissä olevia teknisiä laitteita.

Merellä vahtivuoroissa

Lähdettäessä merelle TVÄL-varusmiehet suorittavat aluksen kansialan ja taisteluvälinealan lähdön valmistelut. Näihin kuuluvat aseiden paikoilleen vieminen, vesitankkaus, siivous, ikkunoiden pesu ja ulkokansien köysien valmistelu sekä muonan kantaminen alukseen.

Merellä oltaessa on jokaisella laivan miehellä jakokirjan määrittämät tehtävät eri hälytystiloissa. Tällaisia hälytystiloja ovat esimerkiksi irrotus- ja kiinnityshälytys, ankkurointihälytys, taisteluhälytys, torjuntavalmius ja

suojapalveluhälytykset palo- ja vaurioilanteissa sekä MOB (Man over board) -hälytys. Tehtäviä ja töitä tehdään neljän tunnin vahtivuoroissa. Taisteluhälytyksellä TVÄL-varusmiehet toimivat 12.7 millisillä ilmatorjuntakonekivääreillä ampujina ja tähystävät sekä käyttävät maalinosoittimia. Maalinosoittimen avulla kyetään ottamaan maali seurantaan aluksen taistelukeskuksesta. Hälytyksellä puetaan taisteluvälineisiin johon kuuluvat kypärä, sirpaleliivi ja tarvittaessa laser-suojalasit. Perusvalmiudessa tehtävät ovat useimmiten merenkulullisia, kuten matruuseilla tähystys ja varusmiesjohtajilla merenkulutusjärjestelmän käyttö ja ohjailijan apulaisen tehtävät. Suojapalveluhälytyksessä toimitaan suojapalveluryhmien eri tehtävissä. Tällaisia ovat muun muassa tyhjennospumpun käyttö, paloletkujen vetäminen, vaahtoselvityksen tekeminen ja monet muut tehtävät. MOB-hälytyksessä varusmiehet suorittavat tehostettua tähystystä ja toimivat veneenlaskuryhmässä sekä käyttävät pintapelastajan ja vedenvaraan joutuneen kannelle nostamisessa käytettävää nostolenkkiä.

Ammunnoissa tarkkana

Ammuntoihin ja aseiden käsittelyyn liittyvissä tehtävissä TVÄL-varusmiehet tekevät kiinteästi tiimityötä aluksen asealan palkatun henkilöstön kanssa. Tehtäviä ovat ammuntoihin liittyvät valmistelut, itse ammun-

nat ja aseiden huoltotoimenpiteet. Valmisteluihin kuuluu patruunoiden vyöttämistä, tykin lataamista ja syvyyttimien asennusta syvyyspommeihin sekä joskus käsisyvyyspommeiden heittokuntoon laittamista ja ohjusten sekä ampumatarvikkeiden lastaamista. Itse ammuntaa harjoitellaan äksiisimäisesti ja runsaasti ennen itse ampumasuoritusta. Koulutus ja harjoittelu on aina nousujohteista ja siitä vastaa aluksen TVÄL-alan palkattu henkilöstö apunaan TVÄL-varusmiesjohtajat. Tällä taataan, että kaikkien ampujien aseenkäsittely on turvallista ja verkossa tapahtuva komentokieli ja käskytyks on sujuvaa ja selkeää. Ammuntojen jälkeen suoritetaan huollot. Aseet puretaan, putsataan ja voidellaan uudella öljyllä.

Palvelus TVÄL-varusmiehenä Rauma-luokalla on ollut kiinnostavaa ja päivittäin oppii jotain uutta. Aluksella palveleminen tuo mukanaan monia hyviä puolia, joista kaikki eivät pääse palveluksessaan nauttimaan. Esimerkiksi laivakokkien valmistama erinomainen ruoka ja mahdollisuus päästä käymään paikoissa, joissa ei koskaan ennen ole käynyt. Aluksella ollessa ehdoton kohokohta omalla palvelusurallani on ollut se, että pääsee ylipäätään merille eikä ole metsäaamuja.

*Taisteluvälinealiupseeri
Alikersantti Tatu Raatikainen*

Miinalautta Pansio valmistui peruskorjauksesta

Ensimmäinen kolmesta Pansio-luokan miinalautasta valmistui peruskorjauksesta ja luovutettiin merivoimien käyttöön 3.10.2016. Kattavassa reilun vuoden mittaisessa urakassa alus uusiutui laiva- ja järjestelmäteknisesti lähes kokonaan. Samalla aluksen käyttöikä piteni noin 20 vuodella.

Miinalauttojen tehtävät ovat painottuneet miinoitukseen, mutta peruskorjatun alusluokan myötä merivoimille avautuu uusia mahdollisuuksia. Alukset kykenevät toimimaan nyt entistä moni-

Miinalautta Pansio luovutettiin merivoimille Uudenkaupungin Työvene Oy:n telakalla 3.10.2016. Tilaisuuteen osallistui muun muassa Atlas Elektronik Finland Oy:n, telakan, Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen sekä merivoimien edustajia. Aluksen ja sen valmistuskyltin luovutti Atlas Elektronikin Jaakko Savisaari Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen johtajalle, kenraalimajuri Timo Rotoselle, joka puolestaan luovutti aluksen merivoimien edustajana toimineelle Merivoimien esikunnan esikuntapäällikölle, lippueamiraali Timo Hirvoselle.

puolisemmin erilaisissa huoltotehtävissä, esimerkiksi täydennyksissä merellä. Miinoittajan rooli säilyy edelleen vahvana, ja peruskorjauksessa näitä järjestelmiä tehostettiin entisestään.

Myös aluksen ulkonäkö muuttui jonkin verran. Kansirakennetta uusittiin ja nykyinen ohjaamo on leveämpi kuin ennen; aiemmin ulkona laidoilla sijainneet ohjauslaitteet ovat nyt ohjaamon suojassa. Aluksen taistelu- ja viestijärjestelmät modernisoitiin tätä päivää vastaavaksi, ja ne ovat nyt yhteneväiset merivoimien muiden taistelualusten kanssa. Lisäksi alus sai täysin uudet merenkulkulaitteet ja -järjestelmät.

Miinalautta muistuttaakin nyt enemmän täysiveristä taistelualusta kuin ennen.

Miinalautta Pansion henkilöstö on uudistuneeseen alukseensa tyytyväinen. Järjestelmätekniisten päivitysten lisäksi myös kaikki tilat hyttejä, keittiötä ja saunaa myöten uudistettiin. Lisäksi alusten kylkinumerointi vaihtuu peruskorjauksessa. Pansion uusi kylkinumero on 90.

Nina Soini

Pansio-luokan miinalautojen peruskorjaus on monen tahon yhteistöinnin tulosta. Tässä kahden muun toimijan näkökulmia hankkeen toteuttamisesta ensimmäisen aluksen valmistuttua.

Kolmen miinalautan peruskorjaus on telakalle tärkeä hanke. Ensimmäinen alus luovutettiin asiakkaalle vaatimusten mukaisena, sovitussa aikataulussa ja sovittoon hintaan. Tiukan toimitusaikataulun sekä korkean laadun edellytyksenä on ollut koko hankeorganisaation (telakka, Atlas Elektronik Finland, Puolustusvoimien logistiikkalaitos ja Merivoimat) välinen hyvä yhteistyö ja luottamus. Merkittävää on ollut myös koko hankkeen toteuttaminen AQAP laatujärjestelmän mukaisesti, ensimmäistä kertaa tämänkaltaisessa hankkeessa. Uskomme, että telakan kokemuksesta merivoimien alusten rakentamisesta ja peruskorjauksista on hyötyä myös tulevia hankkeita ajatellen.

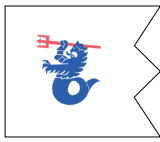
Työ jatkuu, miinalautat Porkkalan ja Pyhäranta ovat nyt telakalla ja molempien peruskorjaus valmistuu vuonna 2017.

Kari Patrakka
Uudenkaupungin Työvene Oy

Peruskorjatun miinalautta Pansion luovutus on Atlas Elektronik Finland Oy:lle merkittävä tapahtuma. Se osoittaa, että kykenemme hyvin suoriutumaan uuden liiketoiminta-alueen vaatimuksista. Alkuvuosina keskeinen osaamisalueemme oli ohjelmistotyö merivoimien ANCS-taistelunjohtajärjestelmän ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Pansio-luokan hankkeen myötä olemme onnistuneesti lisänneet osaamisemme Prime-toimituksessa ja projektinhallintapalveluissa.

Pansio-luokan peruskorjausprojekti on vaatinut paljon työtä toimintatapojen määrittelyssä ja kehittämisessä. Olemme yhdessä telakan, merenkulkujärjestelmän toimittajan, Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen ja merivoimien kanssa löytäneet parhaat käytännöt onnistuneen lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Jaakko Savisaari ja Mika Irla
Atlas Elektronik Finland Oy

7. Pintatorjuntalaivue

Pintatorjunnan suorituskykyä pintaa syvemmin

7. Pintatorjuntalaivue edustaa merivoimien tulivoimaisinta suorituskykyä. Henkilöstön ammattitaito ja motivaatio meripuolustuksellisiin tehtäviin on yksi laivueen vahvuuksista.

Yhdessä 6. Pintatorjuntalaivueen kanssa 7. Pintatorjuntalaivue muodostaa rungon merivoimien liikkuvalle merilliselle valmiudelle. Valmiustehtäviin liittyy aina mahdollisuus ennalta arvaamattomuuteen, eikä vuosi 2016 ole sen puolesta ollut poikkeus. Muutoksia on jouduttu tekemään niin suunniteltuihin harjoituksiin kuin valmiudellisiin suunnitel-

miinkin. Luonnollisesti laivue on vastaanottanut saamiinsa tehtäviin pyrkien toteuttamaan ne kaikin käytettävissä olevin keinoin. Valmiudelliset tehtävät ovat tärkeysjärjestyksessä ajaneet muun toiminnan edelle. Laivue on kuitenkin pystynyt vastaamaan yllättäviin tilanteisiin ennalta varautumalla sekä laadukkaalla suunnittelulla.

Miinalaiva Hämeenmaa ja Hamina-luokan ohjusveneet, tässä PGG Tornio, ovat 7. Pintatorjuntalaivueen keskeistä kalustoa.

Valmius ei merkitse pelkästään merellä päivystäviä aluksia tai korkeaa kykyä lähteä tehtävään. Valmiuteen kuuluu myös suunnittelu- ja toimeenpanovalmius sekä kyky ylläpitää korkea valmius taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Vuoden 2016 harjoitustoiminnasta tärkeimpiä ovat olleet SWEFINEX 2016 ja Merivoimien tulenkäyttöharjoitus METU-16. SWEFINEX 2016-harjoitukseen laivueemme asetti miinalaivan ja esikuntaupseereita ruotsalais-suomalaisen taisteluryhmän esikuntaan. Tässä harjoituksessa harjoiteltiin merivoimien kolmatta päätehtävää, kansainvälistä kriisinhallintaa, yhdessä Ruotsin merivoimien kanssa Gotlannin alueella olevien kuvitteellisten maiden välisessä selkkauksessa. Merivoimien päätehtävää, valtakunnan sotilaallista puolustusta, harjoiteltiin METU-16-harjoituksessa. Harjoituksen pääpaino oli tulenkäytön harjoittelussa. Vuoden viimeinen harjoitus Meripuolustusharjoitus MEPU-16 toimii vuoden 2016 pääsotaharjoituksena ja sen aikana tehdyistä havainnoista voidaan arvioida kuinka hyvin laivue on onnistunut koulutustavoitteensa täyttämään.

7. Pintatorjuntalaivue vuonna 2017 Laivueen vuoden 2017 toimintasuunnitelma rakentuu kolmen keskeisen tekijän ympärille, joita ovat valmius, harjoittelu ja työssä jaksaminen. Laivueen tärkein tehtävä on valmiuden ylläpito ja sen määrittämät operatiiviset tehtävät. Laivueen alukset vuorottelevat valmiustehävissä muiden laivueiden kanssa. Tämä asettaa laivueen toiminnan reunaehdot.

Harjoitukset rytmittävät toimintavuoden 2017 kevät- ja syyskauteen siten, että koulutuksellisesti päästään

nousujohteiseen ja tavoitteelliseen tulokseen. 7. pintatorjuntalaivue osallistuu kaikkien merkittävien harjoitusten suunnitteluun ja valmisteluun sekä itse harjoituksiin. Valmistelemissa harjoituksissa koulutetaan henkilöstöä, testataan menetelmiä ja laitteita sekä suoritetaan koetointia. Pääharjoituksissa henkilöstön koulutustaso mitataan ja kalustosta otetaan ”kaikki irti”.

Valmius ei parane vain valmiutta ylläpitämällä vaan myös riittävällä palautumisella. Vuoden 2017 suunnittelussa pyritään huomioimaan myös henkilöstön työkuorman tasaaminen ja riittävän levon sekä palautumisen turvaaminen. Jatkuvan valmiuden ylläpito kuluttaa henkilöstöä ja kalustoa mikä voi pahimmillaan johtaa lisääntyviin sairauspoissaoloihin sekä kaluston ennen aikaiseen kulumiseen ja laiterikkoihin. Vuoden 2017 suunnittelussa pyritään liittämään jokaisen valmius- ja harjoitusjakson yhteyteen riittävä palautumis- ja huoltojakso. Työhyvinvointia pyritään parantamaan antamalla henkilöstölle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa perusteet tulevas- ta toiminnasta.

Alusten elinkaari pidennyksessä

Pansio-luokan miinalauttojen elinkaaripäivitys, MLU, jatkuu laivueen kahden miinalautan, Porkkalan ja Pyhärannan kohdalla. Molempien alusten odotetaan valmistuvan vuoden 2017 aikana. Miinalauttojen

MLU ei pääty alusten vastaanottoon vaan jatkuu alusten testaamisella, henkilöstön kouluttamisella ja uusien ominaisuuksien mahdollistamien käyttöperiaatteiden jalostamisella taisteluohjeiksi ja osaksi operatiivisia suunnitelmia.

Vuonna 2017 koulutuspurjehdus toteutetaan miinalaiva Hämeenmaalla. Pitkäkestoinen harjoituksen suunnittelu toteutetaan yhdessä laivueen, aluksen ja Merisotakoulun kanssa. Suunnittelussa tulee huomioida paitsi itse koulutuspurjehduksen tarpeet myös valmiusaloitointimintaan jäävien resurssien tehokas ja taloudellinen käyttö.

Hamina-luokan ohjusveneiden elinkaaripäivitys on lähivuosina yksi merivoimien merkittävimmistä suorituskyvyn kehittämisen ja ylläpidon hankkeista. 7. Pintatorjuntalaivue toimii hankkeen keskeisenä sidosryhmänä. Vuoden 2017 aikana laivue valmistautuu jo ensimmäisen aluksen telakointiin. Elinkaaripäivityksellä varmistetaan alusluokan kyky vastata merivoimien suorituskykyvaatimuksiin koko sen elinkaaren ajan.

7. Pintatorjuntalaivue on valmiina vuoden 2017 haasteisiin laivueen tunnuslauseen mukaisesti: edessä meren aalloilla.

***Komentajakapteeni
Konsta Teittinen
7. Pintatorjuntalaivueen
laivueupseeri***

Alijohtajana ohjusveneellä

Olen alikersantti Purhonen ja toimin taisteluvälinealiupseerina 7. Pintatorjuntalaivueessa ohjusvene Haminalla. Varusmiespalvelukseni alkoi tammikuussa 2016 Upinniemessä, jossa suoritin peruskoulutuskauteni. Tämän jälkeen siirryin Pansioon aliupseerikurssin ensimmäiselle osuudelle, jolla sain perusteet niin johtamiseen kuin laivalla työskentelyyn.

Merellä on osattava myös hoitaa haavoittunutta.

Valmiina ammuntaan laivakonekiväärillä.

Kurssin toisella osuudella siirryinkin jo ohjusveneelle harjoittamaan käytännössä näitä aiemmin opittuja taitoja yhdessä vanhempien varusmiesjohtajien sekä saman saapumiserän laivamiesten kanssa. Kurssin päätyttyä ylenin alikersantiksi, vanhat johtajat kotiutuivat ja alkoi minun aikani varusmiesjohtajana ohjusveneellä.

Aluksen henkilöstö merellä koostuu yhdeksästä varusmiehestä, joista viisi on matruuseja ja neljä johtajia. Palkattua henkilöstöä mukana on noin 20. Alusluokkamme toimii erittäin paljon valmiusaluksena, mikä tuo omanlaista räsytystä varsinkin varusmiehille. Pitkillä merijaksoilla unet saattavat jäädä vähäisiksi ja useita viikonloppuja ollaan kiinni. Haminan tiivis ja hyvä yhteishenki niin varusmiesten kuin palkatun henkilöstön välillä auttavat kuitenkin jaksamaan pitkiäkin kiinniolojaksoja.

Tiivistä menoa merellä

Meriviikoilla arki muodostuu ajamisen lisäksi erilaisista harjoituksista, tunnistustehtävistä ja vierailuista kummikaupunkeihin sekä sotilassa-

tamiin. Viikoittaisissa harjoituksissa käydään läpi palo- ja vauriontorjuntatilanteita sekä toimintaa MOB-hälytyksellä (mies meressä) teoriassa ja käytännössä. Pääsääntöisesti harjoitukset painottuvat kuitenkin toimintaan erilaisissa taistelutilanteissa. Itse toimin taisteluhälytyksessä tulenjohtajana viestisillalla, jossa sijaitsee muun muassa aluksen ilmatorjuntakonekiväärit.

Tehtävääni kuuluu antaa ampumakäskyjä sekä pitää yllä optista ilmatilannekuvaa yhdessä taisteluvälinemiehistön kanssa. Tavallisessa ajossa toimin taas ohjaamossa meritilannekuvan ylläpitäjänä sekä ohjailijan apulaisena. Parhaiten mieleeni on jäänyt kevään ilmapuolustusharjoitus Lohtajalla. Siellä aluksemme ympärillä lenteli parhaimmillaan lähes kymmenen ilmamaalia, jonka ansiosta viestisillalla oli menoa ja meininkiä aamusta iltaan.

Satamassa paljon vastuuta

Satamaviikoilla varusmiesjohtajien merkitys kasvaa huomattavasti verrattuna meripäiviin. Valitsemme päivittäin johtajien kesken vahvatiupseerin, joka toimii päivän

vanhimpana varusmiehenä. Hänen tehtäviinsä kuuluu johtaa joukkonsa päivän palvelukseen, pitää yllä yleistä järjestystä sekä huolehtia yön laiturivahdin toiminnasta. Satapäivinä meidän varusmiesten ohjelmaan kuuluu paljon huoltotöitä, koulutuksia sekä runsaasti liikuntaa, jotka ovat pääsääntöisesti varusmiesjohtajien vetämiä. Minun tärkein koulutusalueeni taisteluvälenealiupseerina on aluksen aseiden huolto sekä oikeaoppinen käyttö.

Olen kokenut aluksella paljon hienoita asioita, joita vain murto-osa varusmiehistä tulee kokemaan palveluksensa aikana. Aluksella olen myös oppinut äärettömästi uusia taitoja aina merenkulusta ohjusveneen asejärjestelmiin. Ja mitä palvelustovereihin tulee, heistä on tullut minulle näiden päivien aikana hyviä ystäviä, joihin tulen olemaan varmasti yhteydessä vielä siviilissäkin. Huolimatta siitä, että välillä saa nukkua vain muutaman tunnin yössä tai lomat jäisivät vähäisiksi, en vaihtaisi hetkeäkään pois palvelusajastani ohjusvene Haminalta.

Alikersantti Purhonen

Merivoimat tutuksi alusesittelyissä

Hamina-luokan ohjusvene yleisoesittelyssä Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä Turussa 4.6.2016.

Merivoimat tarjoaa kansalaisille mahdollisuuden tutustua kalustoonsa ja toimintaansa erinäisissä tilaisuuksissa. 7. Pintatorjuntalaivueen alukset olivat vuonna 2016 avoina yleisölle Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä, Merivoimien vuosipäivänä ja aluksien kummikaupunkivierailuiden aikana.

Esittelyjen kaava on hyvin samankaltainen. Esittelymateriaali varataan hyvissä ajoin kotisatamasta, käydään läpi suunnitelma yleisesittelyn käytännön toteutuksesta ja jaetaan tehtävät. Yksi toivottaa tervetulleeksi alukselle ja ohjaa liikennettä peräkannella, toinen vastaa ohjaamon esittelystä, kolmas kertoo keulakannella tykistä ja muutama pyörittää vahtia narikassa. Vastuiden selkeä jako nopeuttaa yleisesittelyvalmiuden saavuttamista, kun alus tulee rantaan.

Käytännön valmisteluihin aluksella kuuluu luonnollisesti siivoaminen ja tavaroiden järjestely. Kulkua aluksella parannetaan ja esittelyreitti rajataan. Ohjaamosta käynnistetään järjestelmät, niin että se näyttää suurin piirtein samalta, kuin alus olisi ajossa merellä. Viestisilta valmistellaan samalla tavalla. Tarkoitus on tarjota mielikuva aluksesta sellaisena, kuin me näemme sen päivittäin ollessamme merellä.

Alukselle päästetään kerrallaan vain tietty määrä ihmisiä, jotta liikuminen olisi sujuvaa ja hätätilanteen sattuessa evakuointi riittävän ripeää. Eniten liikenne jumiutuu

yleensä aluksen portaissa, jotka ovat kuin tikapuut. Oma henkilöstö liikkuu niillä kyllä ketterästi, mutta vieraille ne tuottavat usein jännitystä. Varsinkin, jos on epäonnekseen pukeutunut korkokenkiin.

Lasten kysymykset yllättävät

Esittelijän tehtävä on pukea sanoiksi päivittäinen toiminta aluksella ja kertoa laitteista. Kerrontaa voi elävöittää omilla kokemuksilla. Esittelyn aikana joutuu myös vastaamaan lukemattomiin kysymyksiin. ”Kuinka kovaa alus kulkee?”, ”Paljonko alus kuluttaa polttoainetta?”, ”Mistä tätä ohjataan?” Kaikki hyvin tyypillisiä kysymyksiä, joihin törmää melkein joka kerta. Ennakoitavuus luonnollisesti helpottaa esittelijän tehtävää. Yllättävimmät kysymykset tulevat usein lapsilta, koska he kiinnittävät asioihin eri tavalla huomiota. Luulen myös, että aikuiset eivät kehtaa ihan yhtä avoimesti tuoda esille omaa uteliaisuuttaan kun alakouluikäiset lapset.

Delegaatiot muun toiminnan ohella. Myös erilaiset koti- ja ulkomaiset delegaatiot tutustuvat aluksiin. Vuonna 2016 laivueen aluksilla kävi muun muassa puolustusvoimien komentaja ja vieraineen, Rannikkolaivaston komentaja yhdessä yhdysvaltalaisen esikunnan kanssa, Sveitsin puolustusvoimien henkilöstöalan ylintä johtoa, sekä puolustusministeri delegaatioineen.

Tällaisten vierailujen luonne on usein hyvin erilainen verrattuna siviileille pidettävään yleisesittelyyn satamassa. Alus suorittaa usein samaan aikaan muita tehtäviä, joissa valta-osa aluksen henkilöstöstä on kiinni. Esittelyyn saattaa kuulua

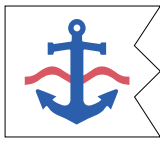
myös taistelunäytös, tai toinen alus, jonka asejärjestelmiä ja sensoreita esitellään oman aluksen ulkokannelta.

Edustaminen ja esittelyt ovat osa merivoimien aluksien toimintaa, mutta operatiiviset tehtävät ajavat aina kaiken muun edelle. Alukset ylläpitävät usein valmiutta myös esittelyiden aikana. Operatiivisuus luo varmasti myös esiteltävälle joukolla omanlaisen tunnelman. He tiedostavat, että ympärillä toimiva henkilöstö ei esitä mitään vaan tekevät juuri niitä samoja asioita, kuin oikeastikin tekisivät. Kaikki mitä ympärillä tapahtuu, on sitä alushenkilöstön arkea mitä muuten ei pääsisi näkemään. Samalla aluksella vallitseva tunnelma välittyy esittelyyleisölle. Usein erityisesti ulkomaalaisista sotilaista koostuvat ryhmät nostavat esille erityisesti aluksen yhteishengen ja osaamisen välittymisen aluksen henkilöstöstä.

Piristävät kummikaupunkivierailut

Aluksille osuu muutaman kerran vuodessa myös edustustilaisuuksia, joissa aluksen henkilöstö on kutsuvieraana. Näihin kuuluu esimerkiksi kummikaupunkivierailut, joiden aikana aluksen kummikaupunki järjestää jotain ohjelmaa aluksen henkilöstölle. Oman kokemuksen mukaan, eri kaupunkien edustajat ovat pääsääntöisesti ylpeitä omasta kummialuksestaan. Edustustilaisuuksien ohjelmaan voi tyypillisesti kuulua johonkin nähtävyyteen tutustuminen tai lounas/päivällinen kaupungin tiloissa. Alushenkilöstön näkökulmasta kummikaupunkivierailut ovat tervetullutta ja piristävää vaihtelua muille tehtäville.

*Hamina-luokan ohjusvene
aselajijupseeri*

Huolto merellisen valmiuden tukena

8. Huoltolaivueen toiminta ulottuu maalle ja merelle. Ohjuslastaukset ovat yksi laivueen monista vastualueista.

8. Huoltolaivueen toinen toimintavuosi on ollut suorituskykyä ja valmiutta korostava. Alkuvuonna 2016 käynnistettiin varastotoimintojen uudelleenjärjestelyt Pansiossa.

Uudistuksella keskitetään asiointia ainoastaan kahteen varastopisteeseen. Tällä muutoksella mahdollistetaan asiakaspalvelun ylläpito korkealla tasolla. Samaan aikaan varastohenkilöstön työpanosta kyetään kohdentamaan entistä enemmän materiaalin ylläpitoon, jolloin valmiudellinen taso nousee entisestään. Toimintamalli otetaan täysimittaisesti käyttöön syksyn 2016 aikana uusien toimitilojen asennusten jälkeen. Varastotoiminnat ovat jatkuvasti muutospaineen alla eikä niiden kehittäminen pysähdy tähän muutokseen. Syksyn 2016 aikana aloitamme entistä keskitetympään tilaus-toimitus-ketjun valmistelut. Tavoitteena on, että taistelevat joukot tilaavat vuonna 2017 verkkopohjaisesti tarvittavan materiaalin ja me huoltolaivueena toimitamme sen tarvitsijoille heidän haluamaansa paikkoihin. Tällä kaikella uudistamisella mahdollistamme Rannikkolai-
vaston valmiuden ja suorituskyvyn ylläpidon aikaisempaa paremmin.

Huoltoalusten vuosi on ollut jälleen hyvin toiminnantäyteinen. Keväällä 2016 monitoimialus AG Louhi osallistui laajoihin testeihin tukien uuden alusluokan 2020 kehittämistä. Kevään harjoitusten aikana olemme jatkaneet merellä tapahtuvien täydennysten harjoittelua ja uskon, että olemme siinä nykyään erittäin hyviä.

Öljytorjunta-alus YOR Hylkeen peruskorjauksen jälkeinen vuosi on ollut positiivinen. Laiva toimii hyvin ja se kykenee operatiivisiin tehtäviinsä paremmin kuin ennen.

Öljytorjunta-alus YOR Halli, ”vanha työjuhta”, koki henkilöstövaihdoksia kevään aikana ja komentajan pieni pelko aluksen osaamisen laskusta on ollut aiheeton. Alus on kyennyt entistäkin parempiin tuloksiin. Tämä osoittaa, että tinkimätön koulutus kantaa hedelmää tulevaisuuteen, joten kiitos edelliselle päällystölle.

Merellisten ympäristövahinkojen torjunnan taso on pidetty korkealla. Toimintatapoja on kehitetty Suomen ympäristökeskuksen kanssa, jotta voisimme olla entistä parempia. Olemme pyrkineet keskittymään niihin osa-alueisiin, jotka ovat olleet hieman taka-alalle viime vuosina. Olemme lisänneet yhteistyötä mm. öljyjälöstämöiden ja alueellisten pelastuslaitosten kanssa. Uutena onnettomuustilanteena on ollut kemikaalivahinkojen torjunta, joiden torjuntaa on harjoitettu syksyn aikana kotimaassa ja Ruotsissa.

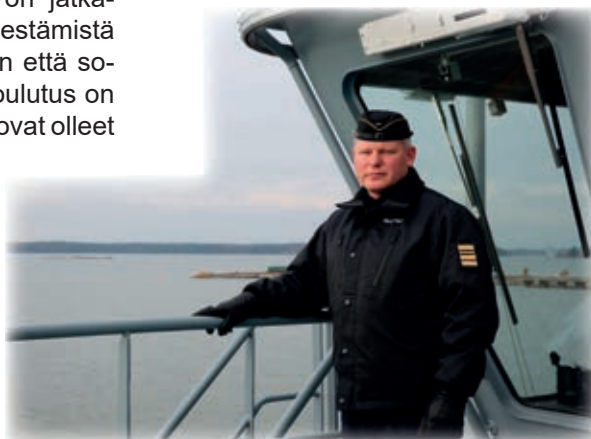
Rannalla Tukikomppania on jatkanut laivastokurssien järjestämistä ja kouluttanut sekä huollon että so-tilaspoliisialan osaajia. Koulutus on saatu vakioitua ja tulokset ovat olleet hyviä. Erilaisten kurssien, kuten AUK:in järjestäminen edellyttää edelleen hyvin voimakasta henkilöstötukea muilta laivueilta, jotta läpivienti kyetään toteuttamaan. Tämän tuen vakioinnissa on ollut hieman haas-

teita, mutta uskon tulevana vuonna tämänkin asian korjaantuvan.

Laivueen teemana vuonna 2016 oli merellinen taistelu. Olemme harjoitustoiminnassa pyrkineet harjoittelemaan mahdollisimman todentuntuisissa olosuhteissa. Tämä harjoituskulttuurinen muutos on haastanut monet kokeneet osaajat. Näitä toimintoja jatkamme syksyn harjoituksissa ja vuonna 2017, jotta luomme sotavalmiin huoltojoukon Rannikkolai-
vastoon.

Vuosi 2016 on osoittanut että osava henkilöstö kykenee muutoksiin ja pystyy antamaan itsestään enemmän kuin on kuvitellut. Tällä tiellä on hyvä jatkaa. Olemme rakentamassa merellistä huollon osaamista, joka tulee ainoana joukkona vastamaan näihin haasteisiin. Taistelevat joukot tarvitsevat meitä. Ilman huoltoa ei ole pitkäkestoista merellistä toimintaa. Sanonta: ”Siellä missä muutkin”, sopii siis kehittyvälle laivueelle erittäin hyvin.

Komentaja Juha Kotilainen 8. Huoltolaivueen komentaja

Veneenkuljettajan arki

Alikersantti Knuutilan tehtäviin kuuluu mm. ajoa Jurmo-luokan veneillä.

Veneenkuljettajan tehtävistä saa monipuolista kokemusta niin merenkulusta, laivapalveluksesta kuin alushuollostakin. Olen saapumiserän I/16 sotilasveneenkuljettaja Rannikko-laivaston Pansion tukikohdassa. Laivaston veneenkuljettajat valitaan laivastoaliupseerikurssilta, jonne tarvitaan hyvät pisteet Upinniemen alokaskaudelta.

Perinteisesti myös AUK:ssa tarvitaan hyvät pisteet veneenkuljettajaksi pääsemiseen, sillä se on yleisesti yhtä haluttu paikka kuin laivaston reserviupseerikurssi. Veneenkuljettajakurssi alkoi AUK2-kauden alussa tiukalla oppituntipaketilla. Tunneilla opittiin mm. merenkulun ja koneopin teoriaa. Kävimme myös veneenkuljettajakirjaan vaadittavan EA1-kurssin sekä rannikkolaivurin radioliikennekurssin (SRC).

Teoriaosuuden jälkeen alkoi kiivas ajoharjoittelu. Harjoittelimme ensin hitaammilla veneillä irrotuksia ja kiinnityksiä laiturin, mutta nopeampiin veneisiin siirryttiin melko nopeasti. Olemme tähän asti ajaneet mm. Jurmo-, Uisko-, Syöksy-, Träskö-luokkaa sekä linnakevenettä. Lisäksi olemme ohjailleet Valas-luokkaa ja olleet öljyntorjunta-alus Hallilla apuohjailijana. Pääasiassa olemme ajaneet Jurmoja, sillä suoritamme ajonäytteen niillä.

Veneuokan aluksissa miehistöön kuuluu aina yksi palkattuun henki-

löstöön kuuluva sekä kaksi varusmiestä, toinen ohjailijana ja toinen ruorimiehenä. Ohjailija navigoi kartan ja tutkan avulla ja antaa ruorikomentoja ruorimiehelle. Ruorimies käyttää ruoria ja kaasua ohjailijan käskyttämänä ja käsittelee alusta irtotus- ja kiinnitystilanteissa.

Ennen merelle lähtöä on tehtävä reittivalmistelut, suoritettava reittitarkastelu aluksen päällikölle ja tehtävä aluksen lähdönvalmistelut. Reittitarkastelussa käydään ajettava reitti läpi suunta suunnalta, kerrotaan sää tiedot ja huomioitavat seikat. Tämän tarkoituksena on että jokainen osapuoli on yhtä mieltä ajettavasta reitistä, ettei kesken ajamisen tulisi epäselvyyksiä. Se toimii myös kertauksena ohjailijalle, sillä se auttaa muistamaan reitin käännoispisteet ja suunnat paremmin.

Aluksen lähtövalmisteluihin kuuluu mm. öljyn ja jäähdytysnesteen tarkastus, lipunnosto sekä sähkön maistasyötön katkaisu. Lisäksi aluksen on hyvä olla siistissä kunnossa, jotta ajaminen olisi mahdollisimman miellyttävää.

Veneenkuljettajan tutkinto suoritetaan palvelusajan loppuvaiheilla. Sitä varten on kerättävä 50 ajotuntia, 20 meripäivää, suoritettava merenkulun loppukoe, käytännön konetentti sekä ajonäyte. Nämä suoritettuaan varusmies saa sotilasveneenkuljettajan kirjan, mikä on siviilissä muunnettavissa kansainväliseksi huvivenekirjaksi. Sotilasveneenkuljettajan kirjan omaava saa toimia veneluokan aluksen päällikkönä.

Veneenkuljettajan arkeen kuuluu pääsääntöisesti joko ajamista tai alushuoltoa. Kuljetusviirikko suorittaa merikuljetustehtäviä. Tällöin osa meistä lähtee mukaan harjoittelemaan ja keräämään ajotunteja. Usein merelle lähdön tarkoituksena on nimenomaan ajotuntien ja -kokemuksen hankkiminen, jolloin ajamme ympäri saaristoa opetellen uusia reittejä. Silloin kun ei ajeta, meillä on muuta koulutusta, esimerkiksi alushuolto- ja liikuntakoulutusta.

Vapaa-aikaa voi viettää esimerkiksi Vekujen (veneenkuljettajien) erinomaisessa messissä tai samassa siivessä olevassa kuntosalissa.

Palkattu henkilöstö on rentoa ja ymmärtäväistä väkeä. Heidän kanssaan tulee ajaessa vietettyä aika paljon aikaa, mikä poistaa sen muurin mikä varusmiesten ja henkilökunnan välillä yleensä on. Huutoa tulee vain silloin kun olemme tyrineet oikein kunnolla, mikä on onneksi jäänyt hyvin vähälle.

Veneenkuljettamisessa hyviä puolia on paljon enemmän kuin huonoja. Parasta on ehdottomasti itse ajaminen ja merellä olo kauniissa maisemissa. Iso plussa on myös omat polkupyörät, mikä on iso helpotus reilun kilometrin mittaisella ruokailumatkalla.

Alikersantti Knuuttila

Suojuskomppania - kohteiden ja henkilöiden suojaamista jo 10 vuotta

8. Huoltolaivueen yhteydessä toimiva Suojauskomppania on toinen Rannikkolaivaston maakuntajoukoista. Tämä joukko on toiminut jo 10 vuotta, mutta matkan varrella nimi on muuttunut Vartiokomppanian ja Rannikkokomppanian kautta nykymuotoonsa.

Tehtävät ovat säilyneet ennallaan; maakuntajoukko harjoittelee mahdollisen kriisiajan tehtäviä varten ja osallistuu tarvittaessa muiden viranomaisten tukemiseen. Päätehtävänä on kohteiden ja henkilöiden suojaus.

Maakuntajoukkojen perustamisen 10-vuotisjuhlavuoteen mennessä Suojauskomppanian osalle on mahtunut paljon erilaisia harjoituksia ja virka-aputehtäviä. Näistä esimerkiksi voidaan nostaa toiminta kulunvalvonnassa, vartiomiehenä, VIP-henkilösuojaus jalan ja ajoneuvoin, alue-etsintä, öljyntorjuntatiedustelu, tiedustelukoulutus kajakein ja maastossa, maalisosastotoiminta, voimankäyttökoulutus ja koulu- sekä taisteluumunnat.

Merkittävänä kokeiluna voidaan myös pitää vuoden 2010

NOCO-harjoituksen yhteydessä saatuja voimankäyttökoulutuksia ja mm. mittariammuntojen suorittamisen kautta saatuja toimin- taedellytyksiä virka-apuna annettuun suojaustehtävään Turun keskustassa ulkomaisten sota-alusten ja yleisön osalta. Samana vuonna osa komppanian väestä oli ns. kovissa ja vapaaehtoisissa kertausharjoituksissa 3-4 viikkoa, jopa ylikin. Suojauskomppania on osallistunut tämän jälkeen NOCO: on myöhemminkin, vuonna 2014.

Muita merkittäviä harjoituksia ovat olleet Maanvyöry -09 ja Jamina -12, johon maakuntajoukko osallistui koko vahvuudella.

Nykyään rauhan ajan tehtävät koostuvat tarvittaessa virka-aputehtävistä viranomaisille mm. kulunvalvonnan osalta, eristettäessä aluetta tai alue-etsintää suoritettaessa tai öljyn-torjuntatiedustelussa. Sisarjoutukonona Pansiossa toimii Raivaa- jaosasto Sääksi, ja yhteisiä harjoituksia on soveltuvin osin.

Komppanian toiminnan tueksi perustettiin Turussa itsenäisyyspäivänä vuonna 2010 tuki- ja perinneyhdistys RANKKA ry. (www.rankka.fi). Yhdistyksen tarkoituksena on tukea aatteellisesti Suojauskomppanian jäsenistön vapaa-ajan toimintaa

sekä ylläpitää perinteitä, sekä yleisesti edistää vapaaehtoisen maanpuolustuksen tunnettavuutta.

Nykyisin yhteiskuntamme tulee varautua mahdollisiin kriisitilanteisiin, joissa tarvitaan yhä nopeampaa reagoitua ja kykyä varautua monimuotoisiin ja moniulotteisiin uudeenkin tyyppisiin tilanteisiin, jossa mm. viranomaisten resurssit voivat olla ainakin hetkellisesti riittämättömät. Pidän erittäin merkittävänä voimavarana reserviläisten sitouttamista ja maakuntajoukko toiminnan kehittämistä edelleen tätä toimintaa tukemaan, unohtamatta sitä tärkeää SA-ajan perustehtävää koulutettuna ja luotettavana ensivaiheen yksikkönä.

Reservin kapteeni Jouni Laine

Komppanian päällikkönä 2006-2013. Toimii nykyään Rankka Ry:n puheenjohtaja ja aktiivisena vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa.

Vuoden 2016 tapahtumia kuvina

Panssarilaiva Ilmarisen uppoamisesta tuli kuluneeksi 75 vuotta 13. syyskuuta. Mereen jääneiden merisotilaiden muistoa kunnioitettiin laskemalla uppoamispaikalle muistoseppeleet miinalaiva Hämeenmaalta. Merivoimien lisäksi mukana oli Panssarilaivojen perinneyhdistys sekä turmassa menehtyneiden omaisia.

Puolustusvoimain lippujuhlan päivän paraati järjestettiin 4. kesäkuuta Turussa. Monet merivoimien aluksista olivat avoinna yleisölle kalustonäyttelyalueella Aurajoen rannalla.

Miinalaiva Uusimaa lähti kuusiviikkoiselle koulutuspurjehduselle Turusta 3. toukokuuta. Iso joukko aluksen henkilöstön läheisiä kerääntyi Aurajoen rantaan saattamaan laivaa matkaan.

Rannikkolaivasto osallistui Aurajoessa järjestettyyn Puhtaat rannat -tapahtumaan huhtikuussa. Miinantorjunta-alus Katanpään irrotettavaan kalustoon kuuluvalla, RHIB-veneeltä ope- roitavalla AUV Remuksella kartoitettiin joen pohjaa. Tieto ylös nostettavien kohteiden sijainnista helpotti sukeltajien työtä ta- pahtuman myöhemmässä vaiheessa.

Rannikkolaivasto sai uuden komentajan 1. heinäkuuta. Kom- modori Erkki Mikkola (kuvas- sa oik.) tarkasti joukot Pansion tu- kikohtassa, jonka jälkeen hän otti vastaan laivaston komentajan tehtävät. Kuvassa keskellä edeltävä komentaja, kommodori Tuo- mas Tiilikainen sekä vasemmalla 8. Huoltolaivueen komentaja, komentaja Juha Kotilainen.

Kolmas Katanpää-luokan mii- nantorjunta-aluksista, MHC (Mine Hunter Coastal) Vah- terpää, luovutettiin merivoi- mille 2. marraskuuta Italias- sa. Matka kohti kotisatamaa Turussa alkoi marraskuussa kuljetusaluksen kyydissä.

Pintatorjuntalaivueiden komentajat vaihtuivat vuoden 2016 aikana. 6. Pintatorjuntalaivueen komentajana aloitti 1. kesäkuuta komentaja Sauli Rimmanen (vas.) ja 7. Pintatorjuntalaivueen komentajana aloitti 1. lokakuuta komentaja Kaarle Wikström.

Posti Green

Seuraa merivoimia Facebookissa ja Twitterissä

facebook.com/merivoimat

twitter.com/navyfi

